

SAK 08/17

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
03.03.2017

Vedlegg:

- A) Salten Regionråd 7. desember 2016: Brev til interkommunale selskap og samarbeid i Salten
- B) Salten kommunerevisjon IKS 31. oktober 2016: Saksprotokoll styret: Fremtidig organisering av revisjonsenheten
- C) Nord-Salten skatteoppkreverkontor 25.01.2017: Årsrapport 2016 (inkludert 1849 Hamarøy)
- D) Skatteetaten 15. februar 2017: Kontrollrapport 2016 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Nord-Salten

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn.

I samsvar med tidligere praksis legges frem til orientering årsrapport fra Nord-Salten skatteoppkreverkontor og kontrollrapport fra Skatteetaten.

Inndyr, 23. februar 2017

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

A

Salten
Regionråd

Interkommunale selskap og samarbeid i Salten

Bodø, 7. desember 2016

SKU:
14.12.16
JNR 16/07
ARK 411-16
6-1

Felles strategi for samarbeid og eierstyring i Salten

Kommunene i Salten har gjennom Salten Regionråd gjennomført en prosess med å utarbeide en felles strategi for samarbeid og eierstyring i Salten. Prosessen har pågått siden 2012 og har resultert i et felles eierstrategidokument som alle kommunene i Salten har sluttet seg til.

Felles strategi for samarbeid og eierstyring skal være kommunenes redskap i utøvelsen av sitt eierskap overfor interkommunale selskap og samarbeid i Salten.

Eierstrategien trer i kraft fra og med 1. januar 2017, og vi ber om at denne blir tilkjennegjort internt i deres virksomhet.

Ta gjerne kontakt med Salten Regionråd ved eventuelle spørsmål.

Med vennlig hilsen

Salten Regionråd

Petter Jørgen Pedersen (s)
leder

Vedlegg:
Felles strategi for samarbeid og eierstyring

Kopi: Kommunene i Salten

Arkiv: SR/2016
Dokument: br161207 til iks-samarbeid - eierstrategier

FELLES STRATEGI FOR SAMARBEID OG EIERSTYRING

FOR KOMMUNENE: BODØ, FAUSKE, MELØY, SALTDAL, STEIGEN,
GILDESKÅL, SØRFOLD, HAMARØY OG BEIARN

Godkjent i Salten Regionråd 2.6.2016

Ikrafttredelse 1.1.2017

ÅPENT, FORUTSIGBART, EFFEKTIVT OG LANGSIKTIG

Saltenkommunene legger denne strategien til grunn ved styring av samarbeid og selskaper i Salten. Denne strategien er en del av kommunenes egne eierskapsmeldinger og retter seg mot kommunestyrene, eierrepresentantene og styrene. Eierstrategien er utarbeidet med tanke på å øke det politiske engasjement, legge felles føringer og sikre nødvendig handlingsrom for styring av de interkommunale selskapene og samarbeidene i Salten. Eierstrategien skal forelegges nye eierrepresentanter i selskapenes eierorgan samt styremedlemmer før de blir forespurt om å ta verv.

INTERKOMMUNALE SAMARBEID I SALTEN	2
SAMARBEIDENE I SALTEN	2
DEMOKRATISK LEGITIMITET	2
FELLES SAMARBEIDS- OG EIERSTRATEGI	2
PRINISPPER FOR SAMARBEIDENE I SALTEN	2
RUTINER I LIVSSYKLUSEN TIL SAMARBEID OG SELSKAPER.....	3
POLITISK SAKSBEHANDLING I FORKANT AV UTSKILLELSE	4
VALG AV ORGANISASJONSFORM	4
VALG AV FINANSIERINGSMODELL	4
BUDSJETTRUTINER	4
JURIDISKE RAMMER; VEDTEKTER OG SELSKAPSAVTALER	5
INFORMASJON OM SELSKAPER OG SAMARBEID.....	5
SELSKAPSSTYRING	5
FOLKEVALGT OG EIERROLLEN	5
OBLIGATORISK OPPLÆRING AV FOLKEVALGTE	6
ROLLEAVKLARING I SELSKAPSSTYRING.....	7
MØTER OG MYNDIGHET	8
STYRET	9
STYRERS ANSVAR	10
EVALUERING, REVISJON OG KONTROLL	12
VEDLEGG TIL EIERSTRATEGIEN	14
VEDLEGG 1: JURIDISKE RAMMER FOR EIERSTRYRING	14
VEDLEGG 2: FORSLAG TIL RUTINER VED ETABLERING AV NYE SAMARBEID	21
VEDLEGG 3: FORSLAG TIL FINANSIERINGSMODELLER	23
VEDLEGG 4: FORSLAG TIL BUDSJETTRUTINER	24
VEDLEGG 5: UTKAST TIL TEMA FOR EIERSTRATEGIER I ENKELTSELSKAPER	25
VEDLEGG 6: UTKAST TIL RETNINGSLINJER FOR VALGKOMITÉ	29

INTERKOMMUNALE SAMARBEID I SALTEN

SAMARBEIDENE I SALTEN

Kommunene i Salten samarbeider på en rekke tjenesteområder og samarbeidene er ulikt organisert.

Noen av samarbeidene utfører lovpålagte tjenester for kommunene, mens andre yter tjenester som kun er et tilbud til innbyggerne. Kommunene deltar også i selskaper som tjener penger på sine tjenester og som kommer innbyggerne til gode gjennom utdeling av utbytte til kommunene som eiere.

Felles for alle må være at de identifiseres med kommunene i Salten hva gjelder verdier og holdninger.

DEMOKRATISK LEGITIMITET

For kommunene i Salten er samarbeidene våre forankret i et mål om å sikre best mulig kvalitet for innbyggerne i regionen. Vi er bevisst på at vi sammen må forvalte fellesskapets ressurser på en måte som samsvarer med befolkningens oppfattelse av rett og galt. Dette handler om demokratisk legitimitet.

Vi er opptatt av at samarbeidene og selskapene vi deltar i har en kultur som samsvarer med Saltenkommunens mål og verdier. Både kommunene og samarbeidene våre bør derfor jevnlig og åpent diskutere etiske dilemmaer som oppstår når andre ivaretar kommunens oppgaver for innbyggerne.

Dette vil bidra til økt åpenhet i forhold til alle interessenter, og det bidrar til et mer effektivt og aktivt eierskap som sikrer demokratisk legitimitet.

FELLES SAMARBEIDS- OG EIERSTRATEGI

En felles strategi for styring av samarbeid og selskaper handler om forutsigbarhet. Både kommunene når de samarbeider om utførelsen av en tjeneste til innbyggerne, men også som eiere, kommunenes representanter i selskapenes eierorgan og virksomhetene selv må ha mulighet til å innrette seg på slik måte at vedtatte prinsipper og gitte styringssignaler kan legges til grunn i en mer langsiktig strategi.

Dette er bare mulig når kommunene er tydelige på hva de vil med samarbeidene og selskapene.

Saltenkommunene vil fokusere på at samarbeidene skal gi en merverdi for innbyggerne i kommunene gjennom å utfordre samarbeidene og selskapene til å foreta jevnlig bruker/kundeundersøkelser.

PRINSIPPER FOR SAMARBEIDENE I SALTEN

Det er særlig fire prinsipper som bør være styrende for samarbeidene i Salten:

Det skal praktiseres **åpenhet**, kommunene skal som eiere være **forutsigbare** og det skal jobbes for størst mulig grad av **effektivitet** i tjenesteproduksjonen i et **langsiktig** perspektiv.

ÅPENHET

Åpenhet som en verdi knytter seg til eierne og selskapets linje i forhold til innbyggere, media, ansatte og omverden for øvrig og praktiseringen av offentlighetsloven.

For kommunen som eier, innebærer dette å sikre en åpen debatt om og forvaltning av forhold som gjelder samarbeidene og selskapene hvor etterprøvbarhet, likebehandling og transparens er sentralt.

Selskapet skal legge vekt på likebehandling av eierne ved at alle får samme informasjon.

For selskaper omfattet av offentlighetsloven innebærer det at rutiner for mulig innsyn skal tilrettelegges. Selskaper som har sin hovedvirksomhet innenfor forretning og som opererer i et marked, er ikke omfattet av offentlighetsloven. Så langt som mulig skal selskapene og forvaltningen av disse, praktisere åpenhet med mindre det gjelder konkurransemessige eller personalmessige spørsmål.

FORUTSIGBARHET

Kommuner skal være forutsigbare i sin eierstyring. Gjennom denne felles eierstrategien, eierstrategiene for enkelt-selskaper og kommunenes eiermeldinger ønsker kommunene i Salten å være forutsigbare i sin styring av samarbeid og selskaper overfor samarbeidene selv, men også for innbyggerne i Salten.

EFFEKTIVT

Samarbeidene skal gi en merverdi for kommunene gjennom tjenester av god kvalitet til innbyggerne for lavest mulig pris. For kommunenes støttefunksjoner kan faglig samarbeid gjøre tjenesten bedre for kommunene.

Samarbeid skal evalueres av kommunene med jevne mellomrom for å vurdere om de oppnår den effektivitet som eierne og brukerne/kundene ønsker.

LANGSIKTIGHET

Selskapene forvalter offentlige ressurser og er fristilt den kommunale forvaltningen. De økonomiske og tjenestemessige valgene selskapene tar på vegne av sine eiere, skal ha langsiktighet som bærebjelke. Dette innebærer at den langsiktige formålsoppgåelse skal prioriteres fremfor kortsiktig avkastning og ressursforvaltning.

RUTINER I LIVSSYKLUSEN TIL SAMARBEID OG SELSKAPER

Når kommuner skal samarbeide bør alle alternativer vurderes før det konkluderes med organisasjonsform og ev. finansieringsmodell for det konkrete samarbeidet. Det kan også tenkes at noen samarbeidsområder har synergieffekter som tilsier at de bør organiseres sammen.

Likeledes er det viktig å evaluere valgte organisasjonsform og finansieringsmodell etter en viss tid, slik at det er mulig å justere noe som ikke fungerer etter forventningene. Evalueringen bør være både fra et eier-, bestiller- og utførerperspektiv.

POLITISK SAKSBEHANDLING I FORKANT AV UTSKILLELSE

Administrasjonen skal gi politikerne en balansert saksutredning ved en eventuell utskilling av en virksomhet i et interkommunalt samarbeid.

Ved selskapsetablering er det viktig å skille mellom kommunens rolle som eier, myndighetsutøver og arbeidsgiver, da dette har betydning for eierstyringen.

Se vedlegg 2: Forslag til rutiner ved etablering av nye samarbeid.

VALG AV ORGANISASJONSFORM

Ved valg av organisasjonsform bør det foretas en politisk, juridisk og økonomisk avveining av organisasjonsformen opp mot formålet med samarbeidet.

Offentlig støtte og anskaffelsesregelverket kan sette grenser for hvordan kommuner organiserer sin virksomhet. Dette må avklares før etablering.

Stiftelser har ingen eiere, og er ingen egnet organisasjonsform for kommunal virksomhet.

Samarbeid etter kml. § 27 skal i fremtiden ikke brukes mellom kommunene i Salten.

VALG AV FINANSIERINGSMODELL

Følgende legges til grunn i valg av finansieringsmodell:

- grunnfinansiering
- innbyggertall
- nytteverdi

Valg av finansieringsmodell kan gis tilbakevirkende kraft.

Se vedlegg 3: Ulike modeller for finansiering av samarbeid.

BUDSJETTRUTINER

Det er viktig med forutsigbarhet og god dialog mellom samarbeidene og deltakerkommunene ved innarbeiding av samarbeidenes budsjett i kommunenes egne budsjetter.

Det er derfor utarbeidet rutiner for dialog mellom Regionrådet, rådmannsutvalget og samarbeidene.

Dersom det er behov for det, kan rådmannsutvalget også gjennomføre en samlet budsjettkonferanse for de interkommunale samarbeidene hvor tema er budsjettene i kommunene og i samarbeidene. Dette må da gjennomføres etter at rådmennenes budsjettforutsetninger er vedtatt i Regionrådet.

Se vedlegg 4: Forslag til budsjettrutiner

JURIDISKE RAMMER; VEDTEKTER OG SELSKAPSAVTALER

Kommuneloven har regler om hva vedtekter for interkommunale samarbeid etter kommuneloven må inneholde. Likeledes regulerer IKS-loven, aksjeloven og samvirkeoven hva selskapsavtaler og vedtekter må inneholde.

For samarbeid og selskaper etablert av Saltenkommunene skal vedtektene og selskapsavtalene holde seg så langt inntil minimum som det følger av den aktuelle lov.

Selskapsavtaler og vedtekter skal likevel uformes slik at det gis rom for en strategisk utvikling av samarbeidet, uten å måtte endre dokumentet. Om et selskap skal kunne operere i et marked, må konkurransevilkårene fremkomme.

ENDRINGER I DE JURIDISKE RAMMENE

Innholdet i vedtekter og selskapsavtaler reguleres gjennom norsk lov. Dette legges til grunn i de tilfeller hvor det skal gjøres endringer i vedtekter eller selskapsavtaler.

INFORMASJON OM SELSKAPER OG SAMARBEID

På kommunenes hjemmesider skal det være lenker til de interkommunale virksomhetenes hjemmesider. Offentlige rapporter, meldinger og andre dokumenter skal være tilgjengelig der.

SELSKAPSSTYRING

FOLKEVALGT OG EIERROLLEN

Kommunalt eide selskaper utfører viktige samfunnsmessige tjenester og forvalter betydelig kapital og infrastruktur. Det er viktig at folkevalgte er bevisst sin rolle som eier, for det er gjennom eierstyringen kommuner har mulighet til å påvirke selskapers rammer og handlingsrom.

Som folkevalgt utøver du politikk. Det handler om fordeling av goder og byrder for innbyggerne i din kommune. Det innebærer at mål blir satt, prioriteringer ordnet, verdier fordelt og virkemidler valgt og anvendt.

"I folkets tjeneste", er for meg en parole med mening. Den uttrykker at jeg i folkevalgtrollen står til tjeneste for, og er i løpende dialog med, de mennesker som har valgt meg. Dette er en toveis-kommunikasjon: på de ene siden forteller jeg om de saker som er til behandling i folkevalgte organer, for derigjennom å få innspill fra de som har meninger om, og berøres av, beslutningene. Men vel så viktig er å få innspill om de saker som ikke står på dagsorden, og som burde vært reist. I ombudsrollen får jeg mange slike henvendelser, og jeg står til disposisjon.»

Ivar Johansen, bystyremedlem i Oslo

Selskaper eid av kommuner er indirekte politisk styrt. Det vil si at kommunene eier gjennom deltakelse i selskapets eierorgan. Folkevalgte skal derfor ikke utøve ombudsrollen i forhold til kommunale oppgaver som er skilt ut i egne selskaper.

Rent juridisk, utøves eierstyring kun ved deltakelse i møter i selskaper eierorgan; generalforsamlinger for aksjeselskap, representantskap for interkommunale selskaper (IKS) eller årsmøter for samvirkeforetak.

IKS-loven § 7, 1. ledd:

Deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Representantskapet er selskapets øverste myndighet og behandler selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet.

Ot.prp. 53 (1997-1998):

Første ledd første punktum fastslår at deltakerne utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Bestemmelsen innebærer at deltakerkommunene på grunnlag av deltakerforholdet ikke kan utøve noen myndighet i selskapet på annen måte enn gjennom sine representanter i representantskapsmøter.

Kommunens eierstyring bør derfor skje i politiske fora og utøves på grunnlag av skriftlige retningslinjer og fastsatte rammer som er vedtatt av de folkevalgte.

Den enkelte folkevalgte må utenom dette forholde seg til flertallsvedtak, fordi det i eierstyringen er kommunestyret som organ som utøver ansvarlig myndighet og fatter vedtak, ikke det enkelte medlem.¹

Foruten noen forhold som etter IKS-loven må vedtas i kommunestyret, kan eierstyringen delegeres til formannskapet.² Det forutsettes uansett at kunnskap om eierstyring blir gitt til alle medlemmene i kommunestyrene i Salten.

Det vil si at utenom i møter i disse eierarenaene, utøver ikke folkevalgte eierrollen.

OBLIGATORISK OPPLÆRING AV FOLKEVALGTE

Kommunene skal gjennomføre folkevalgtopplæring innenfor eierskap og selskapsstyring i første del av valgperioden.

---

¹ Se kml. § 6.

² Se IKS-loven § 4.

ROLLEAVKLARING I SELSKAPSSTYRING

I eierstyringen er det viktig å skille mellom roller, oppgaver og ansvar. Det er viktig å ha klart for seg hvordan eierstyring utøves gjennom felles forståelse av begrepene:

Folkevalgte i eierrollen	Den enkelte folkevalgte eller partigrupper har ingen direkte instruksjonslinje til selskapet eller representanter i det utøvende eierorganet. Saker som ønskes tatt opp, skal meldes som sak i kommunestyret på ordinær måte, etter en ev. forutgående diskusjon med kommunens eget eierorgan.
Kommunestyret	I enkeltsaker av prinsipiell eller av stor betydning, kan kommunestyret som kollegium og/eller formannskap instruere sin(e) representant(er) i eierorganet. Dette kan skje ved at representanten melder inn en sak til kommunens eget eierorgan i forkant av formannskaps-/kommunestyremøte eller at kommunens eget eierorgan melder saken inn etter forutgående samtale med representanten(e).
Kommunens administrasjon	Rådmannen og hennes/hans stab har ikke noen formell rolle i eierstyringen utenom rådmannens generelle ansvar for å påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Det vil være naturlig å knytte rådmannen opp til kommunens eget eierorgan, men dette beslutter den enkelte kommune i sin Eiermelding.
Kommunens eget eierorgan	Kommunen kan selv etablere et utvalg, sekretariat eller utpeke én person som ivaretar kommunens samlede eierportefølje. Organet kan operere som sekretær for kommunestyret/formannskap i eierspørsmål, eller kan delegeres myndighet til å behandle kommunens eierspørsmål på vegne av kommunestyret. ³
Utvøvende eierorgan	All eierstyring skjer gjennom eierorganet (representantskap, generalforsamling eller årsmøte). De valgte representantene skal ivareta egen kommunes interesser gjennom aktiv deltakelse i selskapenes eierorgan. Eierorganet har som formål å sikre at eiers overordnede interesser blir ivare tatt i selskapet, formulere klare mål for selskapet og velge det rette styret.
Styret	Styret er ansvarlig for realisering av eiers mål og skal ivareta selskapets interesse. Styret representerer ikke enkelteierne, men selskapet. Styremedlemmene velges av det utøvende eierorgan, og det er ev. disse som har instruksjonsrett overfor styret og myndighet til å bytte ut styremedlemmer. Styrevervet er personlig og når særlige forhold foreligger kan styremedlemmer trekke seg fra vervet.

---

³ Det er noen saker etter IKS-loven som kommunestyret ikke kan delegerer til andre organ.

MØTER OG MYNDIGHET

MØTER I REPRESENTANTSKAP OG GENERALFORSAMLING

Møtene i de interkommunale selskapenes eierorganer skal gjennomføres på en måte som gir rom for reell dialog mellom selskapets representanter og eierne. Styret skal i forkant påse at flest mulig kan delta og tilrettelegge for at det blir en effektiv møteplass mellom eierne og styret.

Innkalling med sakliste skal sendes representantene og den postadressen kommunene har formidlet som mottaker. Dette skal skje minimum 4 uker før møtet. Utførlige saksdokumenter skal sendes senest 1 uke før møtet.

I aksjeselskap og samvirkeforetak må fullmakter være ordnet før møte. Det er ikke mulig å operere med fullmakt i IKS. Om et representantskapsmedlem i et IKS ikke kan møte, møter varamedlem.

Møtets varighet settes på forhånd av eierorganets leder i samråd med styreleder.

Styreleder og daglig leder har plikt til å delta i møtene. Etter aksjeloven skal selskapets revisor delta i generalforsamlingen når de saker som skal behandles, er av en slik art at dette må anses som nødvendig. For øvrig har revisor rett til å delta. Det legges til grunn at revisor deltar i de ordinære møter i selskapenes eierorgan.

I selskaper der det ikke er private eiere, skal de deltakende kommuners kontrollutvalg og kommunens revisor varsles og har rett til å være tilstede i møtene til selskapets eierorgan.

Det enkelte eierorgan behandler saker i tråd med den myndighet som loven har gitt eierorganet.

SÆRSKILT FOR REPRESENTANTSKAPENE

Til selskapenes representantskap velges det 2 representanter, en fra posisjon og en fra opposisjon fra hver kommune med tilstrekkelig antall varamedlemmer i rekke.

Ordfører avgir stemme på vegne av kommunen.

I henhold til IKS-loven er det kommunestyret selv som avgjør hvilke(n) representant(er) som skal møte i representantskapet. Medlemmene som velges til representantskap er personlige medlemmer, og det tillates ikke at andre møter etter fullmakt. Dette innebærer at det ikke kan pekes ut andre vararepresentanter enn de som er valgt av kommunestyret. Kommunene anbefales derfor å sørge for tilstrekkelig antall varamedlemmer slik at deltakelsen i representantskapet sikres.

Representantskapets medlemmer velges for fire år og den enkelte kommune kan foreta nyvalg av sine representantskapsmedlemmer i valgperioden.

Representantskapet velger både leder og nestleder.

DIALOGMØTER

Det skilles mellom møter i eierorganet og dialogmøter (også kalt eiermøter). Dialogmøte er en overordnet møteplass mellom selskapet og eierne uten formell beslutningsmyndighet.

Dialogmøter skal blant annet benyttes til å innhente styringssignaler fra eierne før saker av strategisk betydning iverksettes. Dialogmøter kan også benyttes til å informere eierne om virksomheten og/eller endringer i selskapets rammebetingelser og brukes ofte som formøte til møter i selskapets eierorgan.

Dagsorden for dialogmøtene besluttes av styret i selskapet, ev. i samarbeid med representantskapets leder. Til dialogmøtet inviteres eierorganets medlemmer. Ut fra sakene som skal behandles i møtet kan ordførere, formannskap i eierkommunene, rådmenn, relevante fagpersoner i eierkommunene eller andre inviteres til dialogmøtet. Det forventes at styret og daglig leder er til stede. Både dialogmøter og møter i selskapenes utøvende eierorgan skal sikre at selskapets formålsparagraf er i samsvar med en eventuell endring i driften, og i tråd med den generelle utviklingen i samfunnet. Samordnet effektiviseringskrav overfor selskapet kan også diskuteres i dialogmøter.

FAGLIGE OG ADMINISTRATIVE MØTEPLASSER

For hvert selskap bør det opprettes faglige og administrative møteplasser mellom eierkommunene og selskapet. Her skal blant annet følgende forhold behandles:

- Avklaring av selskapets rolle som tjenesteleverandør og ev. kompetanseplanlegger.
- Saker i grensesnittet mellom selskapet og kommunens virksomheter.
- Utvikling og ivaretagelse av bestillerkompetansen i eierkommunene.
- Sikring av partenes innflytelse i utviklingsarbeid.

For IKS'ene er det rådmannen som er kontaktperson, mens for øvrige samarbeid oppnevnes det kontaktpersoner innenfor det faglige virkeområde i kommunen til vedkommende.

Kontaktpersonen skal følge opp samarbeidssaker av administrativ eller faglig art.

STYRET

ANTALL STYREMEDLEMMER

I forbindelse med etablering av selskap eller revisjon av selskapsavtalen/vedtektene, skal antall styremedlemmer vurderes med tanke på eiers behov for å realisere sine mål og sikre selskapets interesser. Selskapets størrelse og kompleksitet vil avgjøre om selskapene har 3, 5 eller maksimalt 7 eiervalgte styremedlemmer.

Antall medlemmer og ev. varamedlemmer må være nedfelt i selskapsavtaler for IKS. Det er ikke pålagt å ha varamedlemmer til selskapsstyrer. Om styret skal ha varamedlemmer, velges disse i rekke. Styret beslutter selv om 1. vara skal inviteres til styremøtene for å sikre kompetanse og kontinuitet.

VALGKOMITÉ

Det er eiers ansvar å sørge for en styresammensetning og overordnet styringsramme som er tilpasset selskapets formål og eiernes forvaltningsverdier. Bruk av valgkomité skal sikre at styresammensetningen totalt sett gir selskapet den nødvendige erfaring og innsikt hva gjelder nødvendig politisk, faglig, juridisk og økonomisk kompetanse.

Det er selskapets eierorgan som oppnevner valgkomiteen og medlemmene av valgkomiteen fremmer forslag til styremedlemmer for selskapets eierorgan som formelt velger styremedlemmene. Valgkomiteen bør følge noen retningslinjer for sitt arbeid. Disse retningslinjene vedtas av selskapets utøvende eierorgan.

Se vedlegg 6: Utkast til retningslinjer for valgkomiteer.

STYREHONORAR

Styregodtgjørelsen skal reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Styreverv i selskaper må også vurderes i forhold til det personlige økonomiske og strafferettslige ansvaret dette vervet innebærer, og bør godtgjøres deretter.

Styremedlemmene bør få et faste styrehonorarer som skal dekke godtgjørelse til styremøter (ordinære og ekstraordinære) og forberedelser til disse. Det bør differensieres mellom styreleder, nestleder, ordinært styremedlem og varamedlem, hvor sistnevnte får honorar for oppmøte. Telefonmøter av konsulterende karakter godtgjøres ikke med møtehonorer.

Ev. tapt arbeidsfortjeneste og reiseutgifter dekkes etter regning. Sistnevnte i henhold til gjeldende satser i Statens reiseregulativ.

Ved fravær fra mer enn 1/3 av styremøtene i en periode foretas det en forholdsvis reduksjon i godtgjørelsen.

Valgkomiteen foreslår satsene på styrehonoraret, som en parallell prosess til innstilling på styrerepresentanter.

Eventuelle økte satser for honorering kan omfatte midlertidige, særskilte hensyn. Slik som for eksempel arbeidsintense perioder.

STYRERS ANSVAR

KOMPETANSE

Det er det enkelte styremedlems eget ansvar å ha tilstrekkelig kompetanse for å utføre vervet i det aktuelle selskapet.

Selskapets eierorgan skal dog sikre at nye styremedlemmer får nødvendig informasjon om selskapet i forbindelse med oppnevningen. Det er selskapet som utarbeider og oppdaterer skriftlig materiell til utdeling, ev. tilgang til elektronisk arkiv.

Styremedlemmer skal gis tilbud om styreopplæring, enten i regi av styret selv eller av eierne.

DIALOG MED EIER

Vedtak om å avhende eller pantsette fast eiendom eller andre større kapitalgjenstander i et IKS, eller foreta investeringer som er av vesentlig betydning for selskapet eller en eller flere av deltakerne skal tas av representantskapet. Er det tvil, må styret ta dette opp med representantskapet. For andre selskapsformer bør det vurderes om slike beslutninger skal behandles i eierorganet før styrevedtak.

Deltakernes eierstrategi må forankres i en selskapsstrategi. Selskapsstrategien er styrets verktøy for å operasjonalisere eiers formål og strategier for selskapet. Ansvar for selskapsstrategien er styrets og skal sikre operasjonalisering av eiers overordnet formål.

ETIKK

Det er viktig at selskaper som Saltenkommunene er eier av eller medeier i, jobber med etiske retningslinjer for styret og de ansatte, slik at selskapets etiske profil forankres i bedriftskulturen.

Varsling er å si fra om kritikkverdige forhold. Arbeidsmiljøloven lovfester retten til å si fra om kritikkverdige forhold i virksomheten og gir arbeidstakeren vern mot gjengjeldelse. Arbeidsgiver pålegges å legge forholdene til rette for intern varsling. En naturlig del av arbeidet med etikk er gjennomgang av selskapets varslingsrutiner.

Styret plikter å sette etikk på dagsorden i styret og i selskapet. Hvilke etiske valg og dilemmaer som er aktuelle, vil variere fra selskap til selskap. Styret skal gi en vurdering av mulige dilemmaer i sin selskapsstrategi. Målsettingen er å sikre en felles oppfatning av gråsoner selskapet kan operere i og hvilke valg selskapet og de ansatte da bør ta.

KORRUPSJON

Saltenkommunene forventer at selskaper de deltar i har nulltoleranse mht. korrupsjon. Strengt krav til åpenhet og offentlighet er et effektivt virkemiddel mot korrupsjon. Kommunene i Salten er opptatt av at selskaper hvor de har eierinteresser, er åpne om dilemmaer knyttet til korrupsjon, interessekonflikter og inhabilitet.

MILJØ OG KLIMA

Saltenkommunene forventer at selskapene tar miljøansvar. Styret skal prioritere langsiktige, regionale og bærekraftige miljøløsninger i selskapets utøvelse av tjenester så vel som organisering. Mål, gjennomføring og evaluering av miljøarbeidet må være klart angitt. Selskapenes arbeid med miljøspørsmål må skje systematisk og dekke hele verdikjeden i virksomheten.

Selskaper og foretak hvor Saltenkommunene har eierinteresser er ulike hva gjelder påvirkning på det ytre miljø. Dette vil nødvendigvis påvirke hvor omfattende rutiner og systemer de ulike selskapene må utvikle for å sikre at virksomheten tar nødvendige miljøhensyn. Alle selskapene skal miljøsertifiseres. Grønne innkjøp bør gjennomføres etter anskaffelsesregelverket.

LØNNSSTRATEGI

Selskapene skal utforme lønns- og insentivordninger slik at de fremmer verdiskapningen, og skal være rimelige. Hovedprinsippet bør være at selskaper og samarbeid følger kommunal lønnsstrategi der disse er sammenlignbare.

SAMFUNNSANSVAR

Kommunalt eide selskaper er opprettet for å ivareta et samfunnsansvar og for å levere grunnleggende tjenester til innbyggerne. Eierstyring er viktig for å kombinere innbyggernes behov og samfunnets verdier med effektivitet og lønnsomhet. Omgivelsene har forventninger om samfunnsansvarlig eierskap og samfunnsansvarlig drift, hvor ansvaret går ut over kortsiktig

profitt. Det forventes at alle selskapene tar et slikt samfunnsansvar og utvikler egne holdninger til forhold som bl.a. etikk, forebygging av korrupsjon, miljø, likestilling og integrering.

For selskaper er det styret som har ansvar for ivaretagelse av selskapets samfunnsansvar. Det forventes derfor at styrene i de enkelte selskapene tar samfunnsansvar, og at dette er integrert i selskapenes virksomhet og strategier.

MEROFFENTLIGHET

Det skal være åpenhet knyttet til Saltenkommunenes eierstyring, basert på prinsippet om meroffentlighet. Foruten de selskapene hvor markedsmessige hensyn tilsier det, skal selskaper kommunene deltar i praktisere meroffentlighet knyttet til sin virksomhet.⁴

STYREEVALUERING

Egenevaluering av styrets arbeid gir styremedlemmene økt bevissthet om oppgaver, roller, myndighet og ansvar. Styreleder skal ta initiativ til styreevaluering én gang i året.

I tillegg til egnevalueringen, skal styret foreta en årlig rekrutteringsevaluering som oversendes valgkomiteen som styrets bidrag til eierorganets valg av styremedlemmer.

Styret bør evaluere daglig leder, og daglig leder bør gis mulighet til å evaluere styret.

INFORMASJONSANSVAR

Selskapene skal gjøre offentlige rapporter, meldinger og andre relevante dokumenter tilgjengelige på sine hjemmesider.

Minst en gang hver kommunestyreperiode skal selskapet møte i kommunestyrene til sine eiere og orientere om virksomheten. Et egnet tidspunkt for informasjon om selskapet kan være når eierstrategien for dette selskapet skal opp til høring.

EVALUERING, REVISJON OG KONTROLL

EVALUERING AV EIERSTYRING

Eierorganet og styret skal i hver kommunestyreperiode evaluere eierstyringen etter bestemte maler.

SELSKAPS- OG EIERSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med det kommunale eierskapet. Forskrift om kontrollutvalg (§ 14) hjemler at utvalget plikter å påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser og om eierinteressene utøves i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Kontrollutvalgene i hver kommune er ansvarlig for at det gjennomføres kontroller. Kommunestyret kan fastsette regler for kontrollutvalget og revisors kontroll. Kontrollutvalget skal minst en gang i

---

⁴ Se offl. § 2, 2. ledd.

valgperioden og senest ved utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av eier- og selskapskontroll som vedtas av kommunestyret.

Kommunelovens § 80 gir kontrollutvalget en vidtgående rett til opplysninger og innsyn i selskaper som kommunen i sin helhet eier alene eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner. Kontrollutvalget har også rett til å delta i representantskapsmøter og generalforsamlinger. Det bør derfor være en dialog om hvordan man skal drive selskapskontrollen med selskaper der flere kommuner er eiere.⁵ En slik dialog bør samordnes av kontrollutvalgssekretariatet ved behandling av planene for selskapskontroll.

---

⁵ Selskapskontrollene består av eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Eierskapskontrollen inneholder en generell del med selskapsinformasjon og en spesiell del med opplysninger knyttet til den enkelte eier.

Forvaltningsrevisjon er et dypdykk i selskapet, basert på bestilling, problemstillinger og revisjonskriterier. Kontrollutvalgene kan enkeltvis eller samlet, bli enige om at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon av interkommunale selskaper eller samarbeid. Dette kan da tas innenfor den enkelte kommunes ressurs for forvaltningsrevisjon og kan samordnes ved at kommunene har felles kontrollutvalgssekretariat og felles kommunerevisjon. Eventuelt må dette bestilles i tillegg, og betales av eierkommunen(e).

VEDLEGG TIL EIERSTRATEGIEN

VEDLEGG 1: JURIDISKE RAMMER FOR EIERSTRYRING

Kommunene som organisasjon har i oppgave å levere tjenester overfor innbyggerne som en rekke særlover pålegger dem. I tillegg står kommunene fritt til å påta seg oppgaver for sine innbyggere uten at dette er hjemlet i lov. Avhengig av den enkelte særlov, står kommunen fritt til å samarbeide med andre kommuner om oppgaveutførelsen. Kommunen står også fritt til å delta i privatrettslige selskaper. I en slik sammenheng opptrer kommunen som eier på lik linje med ethvert annet privat rettssubjekt.

Samtidig er det viktig å understreke at kommunen forvalter fellesskapets midler, uansett om virksomhetene er organisert som selvstendige rettssubjekter, samarbeid eller det foregår i egen organisasjon. Det er derfor sentralt at kommunen tar et særlig samfunnsansvar uavhengig av organisasjonsform. Bedre eierstyring krever kunnskap, og i det følgende er det en kort gjennomgang av samarbeid og selskapsformer som er mulig for kommuner når de samarbeider med andre.

Innholdet i kapitlene er underordnet det til enhver tid gjeldende lov- og regelverk.

STYRE TIL LØSNING AV FELLES OPPGAVER (KML. § 27)

Kommuner og fylkeskommuner kan opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver som angår virksomhets *drift og organisering*, altså oppgaver av økonomisk og administrativt karakter. Det er ikke anledning til å samarbeide om offentlig myndighetsutøvelse § 27-samarbeidet.

Alle saker av viktighet må derfor tas opp i de respektive kommunestyrene som har ansvar utad for sin del av samarbeidets virksomhet. Det kan likevel reguleres i vedtektene at styret skal ha mulighet til å binde deltakerkommunene økonomisk, men kun i begrenset grad.

Vedtektene for det interkommunale styre skal inneholde bestemmelser om:

- a. styrets sammensetning og hvordan det utpekes,
- b. området for styrets virksomhet,
- c. hvorvidt deltakerkommunene skal gjøre innskudd til virksomheten,
- d. hvorvidt styret har myndighet til å ta opp lån eller på annen måte pådra deltakerne økonomiske forpliktelser,
- e. utreden fra eller oppløsning av samarbeidet

Et § 27-samarbeid er dermed et svært løst og uformelt samarbeid hvor lovgiver stiller få krav til organisering og styring. Dersom det overføres stor grad av kompetanse fra kommunene til styret, kan virksomheten ansees å være et selvstendig rettssubjekt med tilhørende arbeidsgiveransvar. Høyesterett avsa en dom i 1997 hvor skille samarbeid/selskap ble behandlet.⁶

Flere av samarbeidene i Salten er organisert som § 27 samarbeid. Noen av disse er også selvstendige rettssubjekt. Det er igangsatt et arbeid med å rydde opp i disse.

Det er ikke ønskelig å etablere flere slike samarbeid mellom Saltenkommunene. Nye samarbeidsløsninger skal organiseres etter de mer formaliserte samarbeidsløsningene i kommuneloven eller etter selskapslovgivningen.

---

⁶ Se Rt. 1997 s. 623.

VERTSKOMMUNESAMARBEID (KML. KAP. 5 A)

Vertskommuneløsningen gir mulighet til å samarbeide om offentlig myndighetsutøvelse. Gjennom denne modellen kan en kommune overlate utførelsen av offentlig myndighetsutøvelse til en vertskommune, så fremt lovverket som styrer virksomheten ikke er til hinder for det. Det opprettes ikke et nytt organ eller rettssubjekt, men oppgaven blir delegert fra egen kommune til den aktuelle vertskommunen.

For et vertskommunesamarbeid skal det opprettes en skriftlig samarbeidsavtale som vedtas av kommunestyret selv og vertskommunen skal orientere fylkesmannen om etableringen av samarbeidet. Samarbeidsavtalen skal inneholde en rekke bestemmelser (§ 28-1 e andre ledd) herunder uttreden og avvikling av samarbeidet.

Vertskommunen står fritt til å organisere virksomheten den har fått delegert. Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet på områder som er underlagt samarbeidet.

Det kan opprettes øvrige organer i et slikt samarbeid, men disse vil ha funksjon som arbeidsutvalg og kan ikke rokke ved den delegasjonslinjen som ligger i kommunelovens § 28-1 a-k.

STYRINGSSTRUKTUR

Det skilles mellom 2 typer organisasjonsstrukturer innenfor vertskommunesamarbeidet:

(1) Ved delegasjon av kompetanse som kommunestyret anser å være av ikke-prinsipiell karakter, opprettes et **administrativt vertskommunesamarbeid** (§ 28-1 b). Hver av de samarbeidene kommunene delegerer likelydende kompetanse fra eget kommunestyre til egen rådmann som igjen delegerer til rådmannen i vertskommunen.

(2) På områder der kommunestyret anser tjenesten å være av prinsipiell betydning, skal det delegeres likelydende kompetanse til **felles folkevalgt nemnd** (§ 28-1 c). Rådmannen i vertskommunen forholder seg til nemnda som fungerer som et lokaldemokratisk organ for samarbeidet. Nemnda kan igjen delegerer til vertskommunen administrativ myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Vurdering av hvorvidt tjenesten er av prinsipiell eller ikke prinsipiell betydning, avgjøres av hvert enkelt kommunestyre. Prinsipiell betydning kan forstås som oppgaver kommunestyrene delegerer til egen administrasjon i delegasjonsreglementet.

SAMKOMMUNE (KML. KAP. 5 B)

Samkommunen ble lovhjemlet i mai 2012 og er den andre modellen for samarbeid om offentlig myndighetsutøvelse. Kun kommuner og fylkeskommuner kan delta, og hver kommune kan kun delta i en samkommune.

Samkommunen er et selvstendig rettssubjekt som reguleres av kommunelovens kapittel 5 B med mindre annet er angitt (herunder forvaltningsloven og offentlighetsloven). Ved opprettelse gjelder arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse. De oppgaver og den avgjørelsesmyndighet som overføres samkommunen, må være identiske for alle deltakerkommunene.

Deltakerkommunene skal opprette en skriftlig samarbeidsavtale for samkommunen. Kommunestyret vedtar selv avtalen og visse endringer.

Den enkelte deltakerkommune hefter ubegrenset for en andel av samkommunens forpliktelser. Tilsammen skal andelene utgjøre samkommunens samlede forpliktelser. En samkommune kan ikke være deltaker i interkommunalt samarbeid, men kan likevel forvalte midler i aksjer når dette har et finansielt formål. En samkommune kan være vertskommune (§ 28-1) for andre enn deltakerkommunene i samkommunen.

Samkommunen plikter å dekke inn underskudd i samkommunen. Deltakerkommunene plikter å yte tilskudd til inndekning av underskudd i samkommunen. Samkommunen kan bare ta opp lån dersom dette er fastsatt i samarbeidsavtalen. Dersom samkommunen skal kunne ta opp lån, skal avtalen inneholde et høyeste beløp for samkommunens samlede låneopptak.

Den enkelte deltakerkommune kan med skriftlig varsel til samkommunen og øvrige

---

STYRINGSSTRUKTUR

Samkommunestyret er samkommunens øverste organ. Samkommunestyret skal bestå av minst tre representanter med vararepresentanter fra hver deltakerkommune. Disse velges av og blant kommunestyrets medlemmer. Samkommunestyret velger selv blant sine medlemmer leder og nestleder. Lovens bestemmelser om ordfører og varaordfører gjelder tilsvarende for leder og nestleder i samkommunestyret.

Samkommunen skal ha en administrativ leder som ansettes av samkommunestyret selv. Det kan avtales at stillingen som administrativ leder i samkommunen skal gå på omgang mellom rådmennene i deltakerkommunene.

Kontrollutvalgets medlemmer velges blant medlemmene av kommunestyret, fylkestinget og kontrollutvalgene i deltakerkommunene. Hver deltakerkommune skal være representert med minst ett medlem i utvalget.

KOMMUNALT EIDE SELSKAPER

Ved selskapsorganisering skiller kommunen ut tjenesten i et selvstendig rettssubjekt. Forholdet mellom den enkelte kommune som eiere og selskapet ivaretas gjennom selskapsavtalen/vedtektene. Kommunen ivaretar eieransvaret gjennom representasjon i det operative eierorganet og har instruksjonsmulighet overfor de som møter på vegne av kommunen i dette organet, det være seg representantskapet, generalforsamlingen eller årsmøte. I enkelte tilfeller har kommunen også et finansieringsansvar overfor selskapet, gjennom tilskudd eller fastsetting av priser for selskapets tjenester.

Deltakernes ansvar er forskjellig ut fra hvilken selskapsform som velges; det kan organiseres med ubegrenset deltakeransvar eller med begrenset deltakeransvar. I aksjeselskap og samvirkeforetak har aksjonærene/deltakerne normalt ikke noe ansvar for selskapets forpliktelser utover det de skyter inn ved etablering. De har derfor et begrenset ansvar for selskapets forpliktelser. I interkommunale selskaper etter lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) har deltakerne et ubegrenset proratisk ansvar (fullt ut kun innenfor sin prosent-/brøkvis eierandel) og i selskaper etter kml. § 27 ubegrenset solidarisk ansvar (en for alle, alle for en) om ikke vedtektene sier noe annet.

Ved utskillelse av kommunal virksomhet i selskaper, uansett organisasjonsform gjelder reglene om virksomhetsoverdragelse i arbeidsmiljøloven for de ansatte.⁷

---

⁷ Se aml. kap 16.

INTERKOMMUNALE SELSKAPER (IKS-LOVEN)

Interkommunale selskaper (IKS) er en selskapsform hvor kun fylkeskommuner, kommuner og andre IKSer kan være deltakere. IKSene er selvstendige rettssubjekter og ved utskilling av kommunal virksomhet til et IKS. Eierne omtales som deltakere. Et AS kan ikke være deltaker i et IKS, men et IKS kan eie aksjer i et AS.

Hver deltaker har et ubegrenset ansvar innenfor sin eierandel og et IKS kan i praksis ikke gå konkurs. På grunn av dette vil forretningsmessig virksomhet organisert som IKS være ulovlig offentlig støtte. Dette løses ofte ved at det etableres datterselskap organisert som aksjeselskap, der den forretningsmessige virksomheten utøves. Forvaltningen utøves da i morselskapet organisert som et IKS.

REPRESENTANTSKAPET

Et IKS skal ha et eierorgan, styre og daglig leder. Deltakernes myndighet i selskapet utøves i eierorganet som kalles representantskapet. Den enkelte kommune kan ikke utøve direkte innflytelse verken overfor styre eller daglig leder. Hver enkelt deltaker har instruksjonsmyndighet overfor sine medlemmer i representantskapet og kan gi instruks om blant annet stemmegivning. Det kan imidlertid ikke gis instruks som er i strid med lov, selskapsavtalen eller andre vedtak som er bindene for selskapsforholdet.

Representantskapet har en noe utvidet kompetanse i forhold til generalforsamlingen i et AS og det henger sammen med det ubegrensede ansvaret deltakerne har i selskapet. Når deltakerne påtar seg et større ansvar for selskapets forpliktelser er det også naturlig at styringsmulighetene utvides. Kommunestyrene utpeker navngitte representanter i representantskapet og personlige varamedlemmer. Det er ikke mulig å møte med fullmakt slik det er anledning til etter aksjeloven. Representantskapet utpeker også styret.

STYRE

Selskapet blir ledet av styret og daglig leder som representerer selskapet utad. Styrets myndighet er begrenset av selskapets formål og selskapsavtalen generelt i tillegg til eventuelle vedtak, instruks og øvrige retningslinjer fastsatt av representantskapet.

Styrevervet er et personlig verv og medlemmene har tilsvarende ansvar som styremedlemmer i andre selskaper (AS/samvirkeforetak). Styremedlemmene plikter å erstatte skade som vedkommende forsettlig eller uaktsomt volder selskapet, den enkelte deltaker eller andre parter. Erstatningsansvar kan lempes dersom dette finnes rimelig under hensyn til utvist skyld, skadens størrelse, økonomisk evne og forholdene ellers.

AKSJESELSKAP (AKSJELOVEN)

Virksomheten i et aksjeselskap reguleres i aksjeloven og det er derfor aksjeloven som regulerer organisasjonsmessige spørsmål innenfor selskapet. Et aksjeselskap er et selskap hvor ingen av deltakerne har personlig ansvar for selskapets forpliktelser. Kommuner kan delta sammen med andre offentlige rettssubjekter eller private. Det kan også etableres aksjeselskap hvor kommunen er eneste aksjonær.

Eierne i aksjeselskapet (aksjonærene) har i utgangspunktet bare mulighet til å tape aksjekapitalen (det som er skutt inn i selskapet). Kreditorene kan bare gå til selskapet med sine krav. Derfor er det en rekke regler i aksjeloven som begrenser eiernes adgang til å ta penger ut av selskapet.

En aksje gir også rett til aksjeutbytte. Størrelsen på aksjeutbyttet foreslås av selskapets styre, men blir bestemt av aksjeeierne på generalforsamlingen. Generalforsamlingen har ikke rett til å vedta et høyere utbytte enn styret foreslår, kun den størrelsen de foreslår eller eventuelt et lavere utbytte. Et aksjeselskap som ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser kan slås konkurs. Eierforholdet i et aksjeselskap kan endres ved kjøp og salg av aksjer. Som hovedregel krever overdragelse av aksjer samtykke fra selskapet, og de øvrige eierne har forkjøpsrett til å overta aksjene ved salg.

GENERALFORSAMLINGEN

Generalforsamlingen er selskapets eierorgan og kommunestyret må utstede fullmakt til den som skal representere kommunen i generalforsamlingen. Kommunestyret kan også treffe bindende vedtak om hvordan kommunens representant skal stemme i en bestemt sak. Dette fordrer at kommunestyret får til behandling saker i forkant av generalforsamlingen.

Generalforsamlingen har mulighet til å ta opp hvilken som helst sak til behandling hva gjelder selskapet. Dette innebærer at generalforsamlingen kan instruere styret og også omgjøre styrevedtak dersom selskapet ikke allerede har bundet seg i forhold til en tredjepart. En for inngående inngripen i driften av selskapet vil imidlertid ikke være i samsvar med den rollefordelingen aksjeloven legger opptil mellom eier og selskapsledelsen, og kommunen kan også pådra seg erstatningsansvar dersom den overtar den reelle styringen av selskapet.

STYRET

Aksjeselskap blir ledet av styret og daglig leder på vegne av eierne. Styret og daglig leder representerer selskapet utad. Kompetansen til styret begrenses av selskapets formål og øvrige vedtekter og eventuelle andre vedtak/instrukser vedtatt av generalforsamlingen. Det kan f.eks. vedtektsfestes av visse type saker i hovedregel skal behandles i generalforsamlingen eller en konkret sak selv om styret etter aksjeloven har myndighet. Eksempler kan være økonomiske investeringer over en viss sum, lokaliseringsspørsmål eller opprettelsen av døtre.

Styreverv er et personlig verv med personlig ansvar. Styremedlemmer og daglig leder kan bli forpliktet til å erstatte skade som de i nevnte egenskap forsettlig eller uaktsomt har voldt selskapet, aksjeeier eller andre. Dersom styret eller daglig leder påfører selskapet en risiko som ut over den forretningsmessige forsvarlige, kan det medføre en erstatningsplikt. Det er også viktig å merke seg at styret og daglig leders aktsomhetsplikt skjerpes i situasjoner hvor selskapet er i økonomisk krise.

SAMVIRKEFORETAK (SAMVIRKEFORETAKSLOVEN)

Samvirkeforetak (SA) er en relativt ny organisasjonsform (2008) og har et sterkt innslag av brukerdeltakelse.⁸ Hovedformål må være å fremme medlemmenes økonomiske interesser, blant annet gjennom å gi stordriftsfordeler ved å samarbeide om en tjeneste. Deltakerne i samvirkeforetak har, i liket med i aksjeselskap, et begrenset ansvar for virksomheten. Medlemskapet er frivillig og ubegrenset, men knytter seg til bruk av foretakets tjenester eller kjøp av dets varer.

I motsetning til aksjeselskap er det ikke kapitalavkastning som er hovedmålet for samvirke, men bruk av foretakets virksomhet gjennom aktiv samhandling. Medlemmene skal i utgangspunktet

---

⁸ Se samvirkelova av 29. juni 2007 nr. 81.

behandles likt, blant annet gjennom at hvert medlem har én stemme på årsmøtet. Saklig forskjellsbehandling er likevel akseptert.

Samvirkelovens utgangspunkt er at «intet» kommer ut fra samvirkeforetaket, med mindre dette er bestemt i vedtektene. Vedtektene må derfor gi uttømmende og presis regulering av de disposisjonsmulighetene en ønsker skal være gjeldende. Disponeringen må skje for hvert år, knyttet opp til årets overskudd. Overskuddet kan brukes til etterbetaling, avsettes til etterbetalingsfond, avsettes til medlemskapital-konto eller benyttes til forrentning av andelsinnskudd og medlemskapitalkonto.

ÅRSMØTE

Det øverste organ i samvirkeforetak er årsmøtet som tilsvarer generalforsamling i as og representantskap i IKS. Det er gjennom årsmøtet at medlemmene utøver sin overordnede myndighet i foretaket. Den overordnede myndigheten består bl.a. i kompetanse til å velge styremedlemmer, treffe vedtak som er bindende for medlemmene, instruksjonsmyndighet overfor foretakets øvrige organer, omgjøringskompetanse mht. andre foretaksorganers beslutninger, og kompetanse til å delegere sin myndighet.

Som medlem av et samvirkeforetak, vil en kommune være representert ved en fullmektig på årsmøte, men det er en begrensing i at ingen kan være fullmektig for mer enn ett medlem i årsmøter.

Et sentralt samvirkeprinsipp er at medlemmene skal ha lik stemmerett, dvs. prinsippet om «ett medlem - en stemme». Det er dog adgang til å differensiere stemmeretten. Dette må fremgå av vedtektene.

STYRET

Styre i et samvirkeforetak har samme myndighet, oppgaver og ansvar som for aksjeselskap og IKS. Styret er underlagt årsmøte og vervet er personlig.

STIFTELSE

Stiftelser er regulert i Stiftelsesloven. Kommuner står fritt til å opprette stiftelser. Når opprettet, er stiftelsen å anse som et selvstendig rettssubjekt. Årsaken til at man velger stiftelsesformen er at man sikrer å forfølge et gitt formål ved at stiftelser ikke kan kjøpes opp eller overstyres av eiere. I tillegg vil man i noen grad kunne oppnå skattemessige fordeler.

Stiftelsen er forskjellig fra andre selskapsformer ved at den ikke har noen eiere. Stiftelsens formue eies av stiftelsen selv. Dermed blir det heller ikke betalt ut utbytte fra stiftelsen og oppretterne mister rådigheten over formuesverdien ved opprettelsen. Stiftelsen har ingen generalforsamling eller årsmøte og er ikke demokratisk styrt. Stiftelsens formål blir fastsatt ved opprettelsen, og adgangen til å endre dette i ettertid er begrenset.

Kommuner har ingen innflytelse på hvordan stiftelse styres, men dersom stiftelsen for eksempel mottar kommunalt tilskudd, kan det stilles vilkår for støtten. Kommunen øver i så fall innflytelse på stiftelsen i egenskap av sin rolle som offentlig myndighet.

STYRET

Stiftelser er pliktige å ha et styre som er stiftelsen øverste organ. Styrevervene er personlige og kan ikke overføres ved fullmakt. Hvis stiftelsen er næringsdrivende har de ansatte rett til

representasjon i styret i saker som gjelder næringsvirksomheten. Styremedlemmene kan tilstås et rimelig vederlag i forhold til faktisk arbeidsmengde og ansvarsbyrde i stiftelsen. Det skal ifølge stiftelseslovens § 10 c) presiseres i vedtektene hvordan valg av styre skal skje.

VEDLEGG 2: FORSLAG TIL RUTINER VED ETABLERING AV NYE SAMARBEID

FORVALTNINGSMYNDIGHET OG FORHOLDET TIL SÆRLOVENE

Omfatter samarbeidet også vedtak i saker enkeltvedtak/myndighetsutøvelse?

FORMÅLET MED VIRKSOMHETEN

Hva er målsettingen med samarbeidet og hvilke antatte forventninger har en til gevinstene ved samarbeid. Dersom virksomheten skilles ut i et aksjeselskap og ikke har erverv som formål, skal dette tydeliggjøres i formålet. Risiko og forretningsområde skal tydeliggjøres.

HVILKE KONSEKVENSER HAR UTSKILLELSEN FOR DE ANSATTE?

Ved etablering av selvstendige rettssubjekter og overføring av ansatte til en vertskommune, gjelder arbeidsmiljølovens regler om virksomhetsoverdragelse. Er det ønskelig, kan det ev. avtales ordninger som sikrer de ansatte fortrinnsrett til stillinger i egen kommune innenfor et gitt tidsrom.

HVA ER KOMMUNENS ROLLE I FHT TJENESTENE SOM SKAL UTFØRES I SAMARBEIDET?

Skal kommunen kjøpe tjenester fra samarbeidet og er dette innenfor regelverket om offentlig anskaffelser (ev. egenregi)? Holder vi oss innenfor regelverket om offentlig støtte? Har kommunen tilsyns- og kontrollansvar overfor virksomheten? Hvordan skal skille mellom eier og kommunens rolle som kunde sikres for å unngå mistanke om rolleblanding og forfordeling?

GRAD AV POLITISK STYRING OG KONTROLL

Er virksomheten av en slik art at politikerne ønsker større eller mindre grad av styring og hvordan skal dette organiseres?

LOKALISERING AV HOVEDKONTOR/VERTSKOMMUNE

Hvor skal samarbeidet lokaliseres? Dette er ofte en politisk viktig beslutning.

SKATT- OG MERVERDIAVGIFT

Hvilke regler for skatt og mva trer i kraft ved de ulike selskapsformene ifht den aktuelle virksomheten?

KOSTNADSNØKKELE FOR EIERSKAP

Hvordan skal deltakerne ev. dele kostnadene ved oppretting og drift – dette må avklares. Innskuddet fra deltakerne ved oppretting av et IKS, skal nedtegnes i selskapsavtalen. Dette fordi summen er utgangspunktet for hva kommunen kan ta med seg om de trer ut av selskapet.

ET POLITISK VEDTAK SKAL FØLGES AV SELSKAPSDOKUMENTENE

Vedtaket om utskillelse av virksomhet til et interkommunalt selskap, må følges av de grunnleggende dokumenter for virksomheten (vedtekter, selskapsavtale, aksjonæravtale, eierstrategi, retningslinjer for valgkomité etc) og en angivelse av eventuell overføring av formuesmasse og ev. tilbakebetalingsplan. I vedtektene/selskapsavtalen bør det stå tydelig hvorvidt selskapet utfører oppgaver etter egenregi eller er konkurranseeksponert.

VEDLEGG 3: FORSLAG TIL FINANSIERINGSMODELLER

MODELL 1:

---

1. Likt grunnbeløp for alle deltakende kommuner
2. Øvrige kostnader fordelt etter innbyggertall

Kommentarer: Grunnbeløpet bør speile administrative grunnkostnader som ikke er avhengig av kommunestørrelse.

MODELL 2:

Alle kostnader fordelt etter innbyggertall, men fordelt på intervallet med synkende beløp med økende innbyggertall som for eksempel:

- a. De første 5 000 innbyggere, kr 5 pr innbygger
- b. Fra innbygger 5 000 – 10 000 kr 4 pr innbygger
- c. Fra innbygger 10 000 – 20 000 kr 3 pr innbygger
- d. Fra innbygger over 20 000 kr 2 pr innbygger

Kommentarer: Denne modellen med differensieringen av pris, avhengig av innbyggertall, innehar en fordeling av grunnkostnader for samarbeidet på deltaker kommunene. Intervallene på antall innbyggere kan selvfølgelig endres.

MODELL 3:

---

1. Likt grunnbeløp for alle deltakende kommuner
2. Kostnader til felles avtalte tjenester fordelt etter innbyggertall
3. Uttak av tjenester ut over «grunnpakken» betales til fulle av den enkelte kommune, inkludert overheadkostnader.

Kommentarer: I enkelte virksomheter kan det være nødvendig å innføre en sikringsbestemmelse som sier at hvis ikke tilbudet benyttes fullt ut, skal den enkelte eierkommune gi et dekningsbidrag for tapet av inntekter i henhold til eierandel. Dette forutsetter at det er felles oppslutning blant deltakerkommunene om at tjenesten skal være bedre enn kun et «minimumstilbud». De kommunene som tar ut tjenester utover grunnpakken betale kostnadene i sin helhet inkludert overhead kostnader. Denne modellen gjør det mulig å gi et noe variert tilbud til deltakerkommunene avhengig av behov, og vil redusere interessekonflikter knyttet til ulikt tjenestebehov.

MODELL 4:

---

1. Differensiert grunnbeløp for alle deltakende kommuner
2. Øvrige kostnader til felles fordelt etter innbyggertall

Kommentarer: Grunnbeløpet må ta høyde for kriterier i rammetilskuddet som slår svært ulikt ut for de enkelte kommunene. Tilskuddet tilsier at kommuner med høyere rammetilskudd vil relativt sett ha et større behov for tjenester, og det er dermed rimelig at grunnbeløpet gjenspeiler dette. Prinsippet kan også anvendes ved tilskudd til administrative tjenester hvor kommunene får et grunnbeløp uavhengig av kommunestørrelse.

VEDLEGG 4: FORSLAG TIL BUDSJETTRUTINER

For de samarbeidene som budsjetteres over Saltenkommunens budsjetter gjelder følgende for eierkommunenes deltakelse i budsjettarbeidet:

Når	Deltakerkommunene	Samarbeidene/selskapene
Mars	Vedtakelse i Regionrådet av rådmennenes forslag til budsjettforutsetningene. Dette oversendes samarbeidene. Budsjettforutsetningene vil inneholde nødvendige krav til budsjettering.	Årsmelding og regnskap behandles i styret.
April	Årsmeldingene oversendes deltakerkommunene for mulighet til å gi innspill i representantskapsmøtet (IKS)	Årsmelding og regnskap behandles i representantskapene.
Mai		Styrebehandling av samarbeidets forslag til budsjett/økonomiplan for neste år. Oversendes deltakerkommunen for å sikre at kostnadene innarbeides i den enkelte kommunes midlertidige rammer.
Juni	Rådmannsutvalget sender brev til ordførerne om generelle økonomiske føringer for kommende budsjettår. Signalene viderefremmes til samarbeidene.	
August		Styrebehandling av økonomiplan, budsjett i det enkelte selskap oversendes rådmannsutvalget/ Regionrådets administrasjon
August/ september	Dialogmøte mellom selskapsledelsen, eierorganets leder samt rådmannsutvalget vedrørende budsjettet. Selskapet presenterer her forarbeidet til budsjett og handlingsplan.	
Medio september	Økonomiplanforslaget fra samarbeidene behandles i Regionrådet	
September		Eierorganet vedtar budsjett og handlingsplan med umiddelbar oversendelse til kommunene.
Oktober	Rådmannen legger frem budsjettforslag for kommunen der selskapene og samarbeidene inngår.	
Desember	Kommunestyrene vedtar økonomiplan og budsjett inkl. bevilgninger til de interkommunale selskapene og samarbeidene.	

VEDLEGG 5: UTKAST TIL TEMA FOR EIERSTRATEGIER I ENKELTSKAPER

Eierstrategien er et supplement til selskapsavtalen/vedtektene og sammen har de status som eiernes styringsdokument for det konkrete selskapet.

Selskapsavtalen/vedtektene skal til enhver tid være samordnet med eierstrategien for selskapet. Revisjon av eierstrategi kan utløse revisjon av selskapsavtalen og vis versa.

Det anbefales at eierstrategien minst inneholder følgende punkter:

FORMÅL MED EIERSKAPET

Eierkommunenes hovedformål med sitt eierskap på kort og lang sikt.

Utviklingen i selskapet fra etablering til i dag (rammer og tjenester) samt grunnlaget for den enkelte deltakers deltakelse. Også hva eierne ser for seg i forhold til utvikling i samarbeidsområdet.

Hvorfor har kommunene gått sammen om dette området?

STYRINGSPRINSIPPER

Hvordan representeres eierne i eierorganet og hvordan er stemmefordelingen der?

Selskapet kan ta initiativ til å avholde drøftingsmøter for å luften forhold med sine eiere.

SELSKAPETS ROLLER, OPPGAVER OG HANDLINGSROM

Selskapet skal ivareta de roller og utføre de oppgaver som eierne anser som hensiktsmessig for å realisere eiernes formål med selskapet.

Presentasjon av selskapsformen og styringsmekanismene i den valgte selskapsformen. Om det er etablert et konsern bør alle selskapene i konsernet presenteres i sammenheng.

- Hva er formålet med samarbeidet og hvilke(t) oppdrag har deltakerkommunene gitt til samarbeidet? Samfunnsutvikler, Bestiller/utførerfunksjon, støttefunksjon til kommunene, finansielt instrument og eller annet.
- Hva er selskapets primære virkeområde og kan de påta seg andre oppgaver?
- Hvordan sikres rammene for tjenesteleveransene til eierne/kundene? Kan selskapet benytte underleverandører, etablere datterselskap eller samarbeide med andre?

VALG AV STYRE

Styret skal sammensettes på en slik måte at det blir i best mulig stand til å utføre de oppgaver det er pålagt. Styremedlemmer *kan* hentes fra kommuneadministrasjonen, folkevalgte eller fra næringslivet generelt. Som hovedregel bør det være slik at folkevalgte kun går inn dersom styreoppgavene har en politisk karakter. Før valget må aktuelle kandidater gis mulighet til å vurdere ev. habilitet.

Representantskapet nedsetter en valgkomité som følger vedtatte retningslinjer for valgkomiteen. Valg av styret skjer i representantskaps-/generalforsamlingsmøtet.

Se vedlegg 6.

GODTGJØRELSE TIL STYRET

Godtgjørelse til styret bør utformes slik at den fremmer verdiskapningen i selskapene og fremstår som rimelig ut fra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet. Styrets godtgjøring bør ligge på et moderat nivå og se hen til den alminnelige lønns- og prisutviklingen i samfunnet når denne er oppe til justering.

I aksjeselskapene og de interkommunale selskapene er det hhv. generalforsamling og representantskap som årlig tar stilling til godtgjørelsens størrelse. Valgkomiteen kommer med forslag.

FORVENTNINGER TIL STYRET

Styret har ansvar for at selskapet forvaltes i tråd med eiers interesser. Styret skal ivareta den strategiske ledelsen av selskapet innenfor de rammer som er gitt av eier. Videre skal styret være en viktig diskusjonspartner og støttespiller til ledelsen i større saker. Samtidig må styret kontrollere ledelsens arbeid ut fra gitte målsetninger. Styret må derfor ha en uavhengig rolle i forhold til ledelsen. Et kompetent styre må kunne utfordre administrerende direktør og bedriften slik at det tas gode beslutninger.

MOTIVASJON FOR KOMMUNALT EIERSKAP

Spørsmålet om organisering må ses i forhold til virksomhetens karakter. Noen kommunale selskaper kan være drevet av rene forretningsmessige hensyn, mens for andre selskaper vil kjerneoppgavene være forvaltning og myndighetsutøvelse. Risiko og behovet for politisk styring bør stå sentralt i dette valget. En virksomhet med høy økonomisk risiko bør organiseres slik at eventuelt tap for kommunen begrenses. Aksjeselskaper vil da være mest aktuelt. I valget av organisasjonsform bør formålet med virksomheten diskuteres.

KJØNNBALANSE

I tillegg til det eksisterende kravet om kjønnsbalanse i kommunale utvalg, kommunale foretak og IKSer, er det også lovkrav om kjønnsbalanse i styret for aksjeselskaper hvor kommuner eller fylkeskommuner eier minst to tredeler av selskapet.

Dette krever samordning forut for valgene på generalforsamlingene.

HABILITET

Habilitetsbestemmelsene er de seneste årene blitt innskjerpet i lovverket, bl.a. gjennom endringer i forvaltningsloven. Ved valg til styrer er det viktig å være klar over dette. At en person er inhabil innebærer at vedkommende ikke kan tilrettelegge saksgrunnlaget eller treffe avgjørelser i en sak. Loven fastslår at en person er inhabil når han/hun leder eller har en ledende stilling, er medlem av styret eller bedriftsforsamling for et selskap som er part i saken og som ikke helt ut eies av stat eller kommuner, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.

Forvaltningslovens § 6 fastslår at ingen kommunalt ansatte eller folkevalgte skal håndtere saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem, også der selskapene er fullt ut

offentlig eid. KS Eierforum kommenterer at det likevel er viktig å understreke at politisk deltakelse i styrene generelt vil være tillatt, og at politisk kompetanse i mange virksomheter er viktig for selskapsstyrene. Politikere som har eller har hatt styreverv har også en høyere generell interesse og kunnskap om selskapene og eierstyring, og bidrar på denne måten med viktig kompetanse i kommunestyret og deres ansvar.

SELSKAPSSTRATEGI

Som grunnlag for styringsdialogen mellom eierne og selskapet, forventes selskapet å etablere en selskapsstrategi, forankret i relevante nasjonale og lokale ambisjoner og føringer, eiernes eierstrategi samt selskapsavtalen. Selskapsstrategien skal angi:

- Visjon for selskapet
- Rammer for selskapets virksomhet
- Status for selskapets virksomhet
- Strategiske utfordringer for selskapet
- Strategiske mål og ambisjoner for selskapets virksomhet
- Selskapets strategiske og operative virkemidler

Selskapsstrategien skal rulleres minst en gang pr valgperiode. Det er styret som er ansvarlig for utarbeidelse av selskapsstrategien. Selskapsstrategien skal formelt vedtas i styret, men med mindre markedsmessige forhold tilsier det, skal denne behandles i representantskapet før vedtakelse.

OM DET ER AKTUELT: EIERSKAP I ANDRE SELSKAPER

Selskapet kan etablere hel- eller deleide datterselskaper, der dette tjener selskapets formål. Det legges til grunn at slike selskapsetableringer rettes mot å løse oppgaver som ikke løses på en tilfredsstillende måte ved hjelp av eksisterende marked, samt at nye selskapsetableringer ikke kommer i konflikt med andre eierinteresser kommunene måtte ha.

ØKONOMI

Det forutsettes at selskapet har en finansforvaltning som gir tilfredsstillende avkastning uten at det innebærer en vesentlig finansiell risiko for selskapet. Forvaltningen skal sikre lave finansieringskostnader og god likviditet.

Selskapets formuesforvaltning skal være gjenstand for betryggende kontroll, og styret har ansvar for dette. Dette kan blant annet sikres gjennom utarbeidelse av et finansreglement som regulerer selskapets risikoeksponering.

Om selskapet skal bygge opp en egenkapital bør dette stå her.

Modell for kostnadsfordeling mellom kommunene skal også inn her.

Eiernes innskudd, selskapsandel og forpliktelser bør reguleres her. I et IKS er dette veldig viktig da dette danner grunnlaget for hva den enkelte deltaker ev. kan ta med seg ut av selskapet ved eventuell uttreden.

UTTREDEN OG OPPLØSNING

Rutiner og forutsetninger ved uttreden og oppløsning bør reguleres i eierstrategien.

Trer det inne en ny deltaker eller går aksjene over til ny eier, faller eierstrategien bort om ikke den nye parten uttrykkelig eller stilltiende tilslutter seg denne. I utgangspunktet krever endring av eierstrategien enstemmighet blant deltakerne i det operative eierorgan, om ikke avtalen selv regulerer noe annet. Avtalen kan videre opphøre ved mislighold og eierskifte, men den kan ikke uten videre sies opp.

SELSKAPETS ÅRLIGE EIERMELDING

I tillegg til den årlige årsmeldingen skal selskapet årlig levere en Eiermelding. Eiermeldingen vedtas i representantskapet sammen med årsmeldingen og videresendes eierkommunene til informasjon. Eiermeldingen skal rapportere i forhold til gjeldende eierstrategi og selskapsstrategi. Den skal primært vise i hvilken grad selskapet oppfyller eiernes forventninger og selskapets egne mål, gi informasjon om planlagte endringer i tjenestetilbudet, samt vesentlige endringer i kostnadsnivået for selskapet.

EIERSTRATEGI 2016-2020

Konkrete ønsker fra eierne til selskapet:

- 1.
- 2.
- 3.

VEDLEGG 6: UTKAST TIL RETNINGSLINJER FOR VALGKOMITÉ

MANDAT

Valgkomiteen skal i forbindelse med representantskapet/generalforsamlingens valg av medlemmer og varamedlemmer til styret i xxx foreslå kandidater til disse vervene, samt levere forslag til honorar for disse medlemmene i perioden.

STYRET I XXXX

Styret i xxxx består av x medlemmer, hvor x av medlemmene *med x numeriske varamedlemmer* velges av representantskapet/generalforsamlingens etter forslag fra valgkomiteen.

x ansattevalgt (e) styremedlem(mer) velges uavhengig av de eiervalgte styremedlemmene av og blant de ansatte og for 2 år av gangen.

Valgkomiteen skal legge vekt på de foreslåtte kandidatenes erfaring, kvalifikasjoner og deres evne til å arbeide som medlemmer av xxxx styre på en tilfredsstillende måte.

De eiervalgte styremedlemmene velges for 2 år, men slik at x av styrets medlemmer er på valg hvert år. Begrunnelse er at styret skal sikres kontinuitet.

VALGKOMITEENS SAMMENSETNING

Valgkomiteen består av x medlemmer oppnevnt av representantskapet/generalforsamlingen og velges for 2 år av gangen.

Selskapets styre og selskapets ledelse kan ikke velges inn i valgkomiteen.

Representantskapet/generalforsamlingen vedtar de honorarer som skal utbetales til medlemmene av valgkomiteen.

Valgkomiteens utgifter skal dekkes av selskapet.

PROSEDYRE

Daglig leder i xxxx kaller inn til møte i valgkomiteen 3 måneder før vårmøte i IKS/ generalforsamlingsmøte.

Valgkomiteen kommer med skriftlig fremlegg til representantskapet/generalforsamlingen på kandidater til verv som styreleder og styremedlemmer. Dette skal sendes ut sammen med innkalling til møtet i eierorganet.

Valgkomiteen skal også foreslå honorar til styremedlemmene og styrets leder.

Valgkomiteens leder, eller den person som er gitt fullmakt av lederen, skal presentere komiteens anbefalinger i møte og gi en begrunnet fremstilling av anbefalingen.

VALGKOMITEENS ARBEID

Valgkomiteen setter selv grensen for sitt arbeid. Valgkomiteen bør kontakte styremedlemmer og ledelsen i selskapet og eksterne rådgivere kan benyttes ved behov.

Ved valg av medlemmer til styret *skal* det legges vekt på følgende:

- At styret får den kompetansen som er nødvendig for selskapet.
- At styremedlemmene har gode samarbeidsevner.
- En representativ sammensetning og minimum 40% representasjon av hvert kjønn.⁹
- Ivaretagelse av selskapets interkommunale eierskap.

Særlige egenskaper som *kan* vektlegges ved valg av medlemmer:

- Styreleder bør ha ledererfaring og et godt omdømme.
- Medlemmer av styret bør ha og/eller være villige til å tilegne seg ulik kompetanse som styret har behov for ut ifra styrets og selskapets situasjon.
- Medlemmene bør ha egenskaper og/eller erfaring som vil styrke styrets totalkompetanse.

De deler av styrets egnevaluering som er relevant for valgkomiteens arbeid, skal gjennomgås og tas i betraktning når valgkomiteen gir sin anbefaling.

Før valgkomiteen anbefaler de foreslåtte kandidatene, skal kandidatene bli utfordret på hvorvidt det kan være noen habilitets utfordringer og bli forespurt om de er villige til å motta vervet som styremedlemmer eller ev. styreleder. Bare kandidater som har bekreftet at de er villige til å inneha slike verv, skal anbefales av valgkomiteen.

---

⁹ Dette gjelder også varamedlemmene.

SKU (B)
31.10.16
JNR 16/811
ARK 3.0
411-9

SAKSPROTOKOLL – STYRET I SALTEN KOMMUNEREVISJON IKS

Deres ref.: *

Vår ref.: ADM/STYRET/PAA

Dato: 31. oktober 2016

Saksbehandler: Per Asbjørn Andersen

Saksgang

Styret i Salten kommunerevisjon IKS   31.10.2016   Sak 12/2016

Sak 12/2016   Fremtidig organisering av revisjonsenheten

Forslag til vedtak:

Under forutsetning av at Nordland fylkeskommune velger å satse på et felles interkommunalt revisjonsselskap fremover, ønsker styret å gi uttrykk for følgende:

Salten kommunerevisjon IKS ønsker å bli en del av en slik ordning.

Styret mener at etablering av et konkurransedyktig offentlig alternativ er viktig med hensyn til behovet for kompetansekrevene arbeidsplasser i fylket. En slik etablering vil etter vårt skjønn sikre deltakerkommunene og fylkeskommunen revisjonstjenester av høy kvalitet til en riktig pris, og vil heller ikke avskjære andre løsninger i fremtiden. En senere konkurranseutsetting vil alltid være mulig.

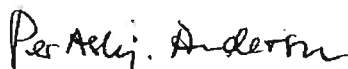
Salten kommunerevisjon IKS vilje til å bli en del av et felles interkommunalt revisjonsselskap med nedslagsfelt i Nordland fylke, er selvsagt betinget av at våre deltakerkommuner for sin del fatter de nødvendige vedtak som gjør en slik integrasjon mulig.

Innholdet i vedtaket sendes til kontrollutvalgene Salten og kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune.

Vedtak:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Rett utskrift:

Per Asbjørn Andersen/Daglig leder

Saksprotokoll sendt:

Kontrollutvalget i Nordland fylkeskommune

Kontrollutvalgene i Salten v/Salten Kontrollutvalgsservice

Salten kommunerevisjon IKS   www.salten-revisjon.no

Org. nr.: 986 655 271 MVA   E-post: post@salten-revisjon.no

Hovedkontor Fauske

Postadresse: Postboks 140, 8201 Fauske

Besøksadresse: Torggata 10, 2.etg.

Telefon: 75 61 03 80

Faks: 75 61 03 89

Avdeling Bodø

Postadresse:

Besøksadresse:

Telefon:

Faks:

Postboks 429, 8001 Bodø

Posthusgården, Havnegata 9

75 61 03 90

75 61 03 98

**Nord-Salten
Skatteoppkreverkantor**

Boks 104, 8591 Kjølsvik
t: 47 98 58 88
org: 913 043 405

HAMARØY, 25.01.2017

<i>Saksnr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sek/Saksb</i>	<i>Deres ref.</i>
17/57-1	212	RÅD/STAB/ME	

**ÅRSRAPPORT 2016
NORD-SALTEN SKATTEOPPKREVERKONTOR**

Vedlagt oversendes årsrapport-, restanseliste-, årsregnskap 2016 og forklaring til årsregnskap for Nord-Salten Skatteoppkreverkantor; 1854 Ballangen-, 1850 Tysfjord-, 1849 Hamarøy- og 1848 Steigen kommune.

Med vennlig hilsen

Marleif Eriksen
Skatteoppkrever

Likelydende brev sendt til:

Skatt nord
Nordland Fylkeskommune
Ballangen kommune
Tysfjord kommune
Steigen kommune
Hamarøy kommune
Salten kontrollutvalgsservice
Elu Consult AS

Restanse - sum pr. skatteart

Dato: 17.01.2017 - 09.10

Urvalgsriterier: Kommunernr : '1848, 1849, 1850, 1854', Aar : '2016', Periode nr : '12'

Skatteart	Restanse (forfalte debetkrav)	Hervav berørt/til restanse
Sum restanse pr. skatteart	11 661 442	1 228 810
Arbeidsiveravgift inkl. avsnarrenter	60 248	0
Arbidskatt	0	0
Fødselhelserrenter	833 792	259 889
Forskuddsskatt	0	0
Forskuddsskatt person	1 515 854	171 729
Forsøkt/strekk inkl. avsnarrenter	473 157	0
Gebyr	0	0
Innføringsskatt	202 317	21 391
Inntekt av eiermessig fellesoppgjør	0	0
Kildekatt	0	0
Restskatt inkl. avsnarrenter, avregningsrenter og tilbakebetalingskrav	332 176	0
Restskatt person inkl. avsnarrenter, avregningsrenter og tilbakebetalingskrav	8 243 898	775 801
Sum restanse diverse krav	2 767	0
Diverse krav	2 767	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	11 664 209	1 228 810

17.01.17

Nord-Salten Skatteoppkreverkontor
Nuorttia-Sälto værroigjibbedidje
Tlf. 479 85 888

Restanse - sum pr. skatteart

Dato: 17.01.2017 - 09.12

Utvalgsriterier: Kommunnr : '1848', Aar : '2016', Periode: '12'

Skatteart	Restansje (forfalt debetkrav)	Hierav berostilt restanse
Sum restanse pr. skatteart	2 033 911	73 355
Arbeidsgiveravgift inkl. avsavnrenter	13 327	0
Artistskatt	0	0
Forsinkelsesrenter	42 639	0
Forskuddsskatt	0	0
Forskuddsskatt person	624 915	0
Forskuddstrekk inkl. avsavnrenter	305 651	0
Gebyr	0	0
Innfordringsinntekter	7 955	0
Intektav summanisk fellesoppgjør	0	0
Kjøpskatt	0	0
Restskatt inkl. avsavnrenter, avregningsrenter og tilbakesøkningskrav	0	0
Restskatt person inkl. avsavnrenter, avregningsrenter og tilbakesøkningskrav	1 039 424	73 355
Sum restanse diverse krav	717	0
Diverse krav	717	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	2 034 628	73 355

17/1-17

Nord-Salten Skatteoppkreverkontor
Nuortta-Sáito værrogjibbedidje
Tlf. 479 85 888

Restanse - sum pr. skatteart

Dato: 17.01.2017 - 09.14

Utvalgsriterier: Kommunenr : '1849', Aar : '2016', Periode nr. : '12'

Skatteart	Restanse (forfalte debetdrav)	Hvav berostilt restanse
Sum restanse pr. skatteart	610 644	100 863
Arbeidsgiveravgift inkl. avsnansrenter	0	0
Artistskatt	0	0
Forsinkelserrenter	17 559	16 291
Forskjuddskatt	0	0
Forskjuddskatt person	135 646	82 772
Forskuddstrekk inkl. avsnansrenter	0	0
Gebyr	0	0
Transportmidler	118 044	1 800
Inntekt av summanisk fellesoppgjør	0	0
Klodeskatt	0	0
Restskatt inkl. avsnansrenter, avregningsrenter og tilbakeføringskrav	0	0
Restskatt person inkl. avsnansrenter, avregningsrenter og tilbakeføringskrav	339 395	0
Diverse krav	0	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	610 644	100 863

17/1-17

Nord-Salten Skatteoppkreverkontor
 Nuortie-Salto værroggjbediddje
 Tlf. 479 85 888

Restanse - sum pr. skatteart

Dato: 17.01.2017 - 09.15

Utvalgskriterier: Kommunernr : '1850', Aar : '2016', Periodenr : '12'

Skatteart	Restanse (forfalte debetkrav)	Herav berostilt restanse
Sum restanse pr. skatteart	4 410 920	533 230
Arbeidsiveravgift inkl. avsavnrenter	9 027	0
Arnskatt	0	0
Forsinkelsesrenter	141 998	55 714
Forskuddsskatt	0	0
Forskuddsskatt person	256 329	0
Forskuddstrekke inkl. avsavnrenter	10 121	0
Gebyr	0	0
Innfordringsinntekter	41 489	7 674
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0
Kildeskatt	0	0
Restskatt inkl. avsavnrenter, avregningsrenter og tilbakebetalingskrav	332 176	0
Restskatt person inkl. avsavnrenter, avregningsrenter og tilbakebetalingskrav	3 619 780	469 842
Diverse krav	2 050	0
Sum restanse diverse krav	2 050	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	4 412 970	533 230

17/1-17

Mona Einarsson

Nord-Salten Skatteoppkreverkontor
Norta-Saito varrogaibedidje
Tlf. 479 85 888

Restanse - sum pr. skatteart

Dato: 17.01.2017 - 09.16

Utvalgsriterier: Kommunnr : '1854', Aar : '2016', Periode nr : '12'

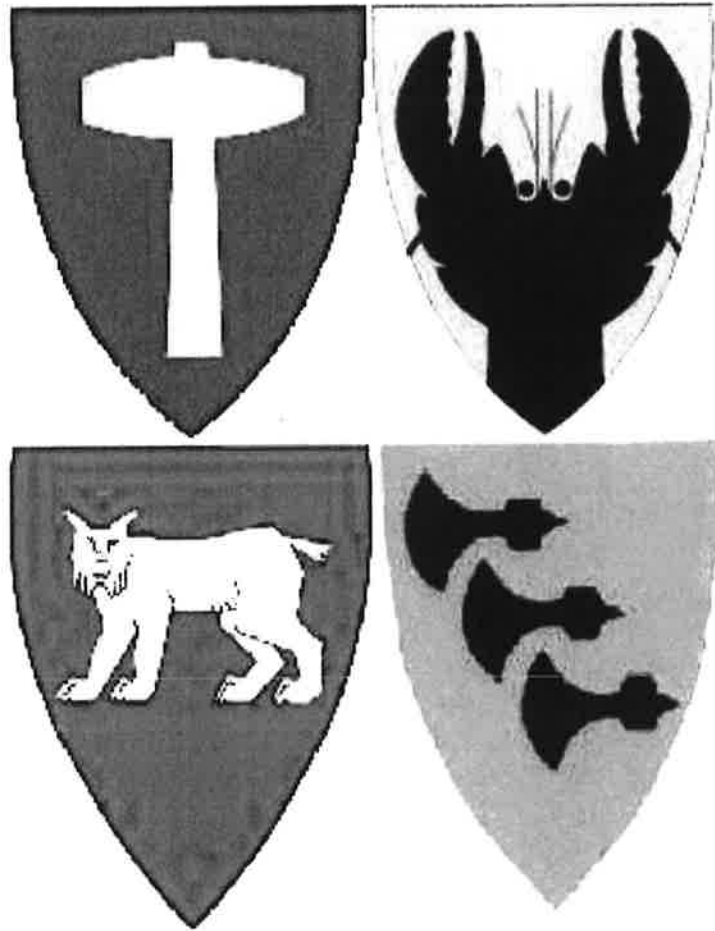
Skatteart	Restanse (forfalte debetbrav)	Herav berostift restanse
Sum restanse pr. skatteart	4 605 967	521 362
Arbeidsgiveravgift inkl. avsavsrenter	37 894	0
Artistskatt	0	0
Forsinkelsesrenter	631 596	187 884
Forskuddsskatt	0	0
Forskuddsskatt person	498 964	88 957
Forskuddstrekk inkl. avsavsrenter	157 385	0
Gebyr	0	0
Innfordringsinntekter	34 829	11 917
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0
Kildeskatt	0	0
Restskatt inkl. avsavsrenter, avregningerenter og tilbakesøkningskrav	0	0
Restskatt person inkl. avsavsrenter, avregningerenter og tilbakesøkningskrav	3 245 299	232 604
Sum restanse diverse krav	0	0
Diverse krav	0	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	4 605 967	521 362

17.1 - 17

Marek Sjø

Nord-Salten Skatteoppkraverkontor
 Noulua-Salten, Værnegelbøedidja
 Tel. 478 65 668

Årsrapport for 2016

Nord-Salten skatteoppkreverkontor

1.1.	Skatteoppkreverkontoret.....	3
1.1.1	<i>Ressurser</i>	3
1.1.2	<i>Organisering</i>	3
1.1.3	<i>Ressurser og kompetanse</i>	4
1.2.	Internkontroll	4
1.3.	Vurdering av skatteinngangen	4
1.3.1.	<i>Total skatte- og avgiftsinngang i 2015</i>	4
1.3.2	<i>Kommunens andel av skatteinngangen i 2015</i>	4
1.3	Skatteutvalg	6
2.	Skatteregnskapet.....	6
2.1.	Avleggelse av regnskapet	6
2.2	Margin	6
2.2.1	<i>Margin for inntektsåret 2014</i>	6
2.2.2	<i>Margin for inntektsåret 2015</i>	7
2.2.3	<i>Kommentar til marginoppgjøret</i>	7
3	Innfordring av krav.....	7
3.1	Restanseutviklingen	7
3.1.1	<i>Totale restanser og berostilte krav</i>	7
3.1.2	<i>Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser</i>	8
3.1.3	<i>Restanser eldre år</i>	10
3.1.4	<i>Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år</i>	11
3.2	Innfordringens effektivitet	11
3.2.1	<i>Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2014</i>	11
3.2.2	<i>Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat</i>	12
3.2.3	<i>Omtale av spesielle forhold</i>	12
	Ingen merknader.....	12
3.2.4	<i>Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen</i>	12
3.3	Særnamskompetanse.....	12
4	Arbeidsgiverkontroll	12
4.1	Organisering av arbeidsgiverkontrollen.....	12
4.2	Planlagte og gjennomførte kontroller	12
4.3	Resultater fra arbeidsgiverkontrollen.....	12
4.4	Vurdering av arbeidsgiverkontrollen	12
4.5	Samarbeid med andre kontrollaktører.....	13
4.6	Gjennomførte informasjonstiltak	13

1.1. Skatteoppkreverkontoret

1.1.1 Ressurser

Ressursfordeling	Årsverk	%-andel fordelt
Antall årsverk ved skatteoppkreverkontoret som kun er benyttet til skatteoppkreverfunksjonen i regnskapsåret	3,9	100 %
Ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk	-----	-----
Skatteregnskap	0,60	15,4 %
Innfordring av skatt og arbeidsgiveravgift	2,1	53,8 %
Arbeidsgiverkontroll	0,60	15,4 %
Informasjon og veiledning overfor skatte- og avgiftspliktige og regnskapsførere/revisor		%
Skatteutvalg		%
Administrasjon	0,60	15,4%
(Andel fordelt skal være 100 %)	Sum	100 %

1.1.2 Organisering

Nord-Salten skatteoppkreverkontor (NSSK)

Fra og med februar 2014 ble Skatteoppkreverfunksjonen for kommunene Ballangen kommune, Tysfjord kommune, Hamarøy kommune og Steigen kommune samordnet under enhet Nord-Salten Skatteoppkreverkontor (NSSK), med Marleif Eriksen som skatteoppkrever.

NSSK er organisert som en virtuell avdeling.

Virtuell avdeling har ansatte sin arbeidsplass og sitt ansettelsesforhold i sine respektive kommuner som før samarbeidet. Kommunene har imidlertid en felles skatteoppkrever som skal lede de ansatte og utvikle fagfeltet. Det er altså ingen fysisk avdeling.

Hamarøy:

Skatteoppkrever Marleif Eriksen er organisatorisk underlagt enheten Stab/støtte i Hamarøy kommune hvor økonomisjef Arne Hammersland er medarbeiderens nærmeste leder.

Steigen:

Fagansvarlig skatt Anne Konradsen er organisatorisk underlagt økonomiavdelingen med økonomileder Turid Markussen som nærmeste leder.

Tysfjord:

Fagansvarlig skatt Ann Mette Helland er underlagt stabsfunksjon – økonomi/personal med økonomileder Mari Hegge som enhetsleder og Ingunn Foshaug som personalleder.

Ballangen:

Fagansvarlig skatt Henry Sommerset er organisatorisk underlagt Enhet økonomi og stab med Per Ove Bjørnå som enhetsleder.

1.1.3 Ressurser og kompetanse

NSSK er bemannet med 3,9 årsverk. Hamarøy 100% -stilling, Tysfjord 100% - stilling, Ballangen 100% - stilling og Steigen 90% - stilling.

Skatteoppkrever anser bemanningen og kompetansen ved NSSK som tilfredsstillende.

1.2. Internkontroll

Det er utarbeidet rutinebeskrivelser for skatteområdet. Når det gjelder internrutiner må skatteoppkrever oppdatere disse i henhold til ny organisering, jobben pågår..

1.3. Vurdering av skatteinngangen

1.3.1. Total skatte- og avgiftsinngang i 2016

Skatteoppkreveren har totalt stått for innfordringen av **kr.858.724.303,-**, som fordeler seg slik:

Nord- Salten Skatteoppkreverkontor	
Fordelt til Kommunene	kr 195 253 143
Fordelt til Fylkeskommunen	kr 42 311 133
Fordelt til Staten	kr 299 359 656
Fordelt til folketrygden - arb.avg.	kr 60 853 075
Fordelt til folketrygden medlemsavgift	kr 193 754 459
Videresending plassering mellom kommuner	kr -43 768
Totalt fordelt	kr 791 487 698
Krav som er ufordelt	kr 1
Innestående margin	kr 67 236 604
Totalt	kr 858 724 303

1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i 2016

Steigen

Steigen kommune	2016	2015
Fordelt til Kommunen	kr 55 923 987	kr 49 324 945
Fordelt til Fylkeskommunen	kr 11 990 288	kr 10 900 703
Fordelt til Staten	kr 115 668 405	kr 146 469 773
Fordelt til folketrygden - arb.avg.	kr 21 183 415	kr 19 911 312
Fordelt til folketrygden medlemsavgift	kr 56 013 704	kr 52 608 799
Videresending plassering mellom kommune	kr 17 302	kr -59
Totalt fordelt	kr 260 797 101	kr 279 215 473
Krav som er ufordelt	kr -	kr -
Innestående margin	kr 20 078 618	kr 19 536 883
Totalt	kr 280 875 719	kr 298 752 356

Skatteinngangen 2016 til Steigen kommune **kr. 55.923.987,-**, dette er en økning på **kr. 6.599.042,-** i forhold til 2015.

Budsjettet skatteinngang for 2016 var **kr. 50.015.000,-**, reell skatteinngang ble **kr. 5.908.987,-** mer enn budsjettet.

Hamarøy

Hamarøy kommune	2016	2015
Fordelt til Kommunen	kr 46 150 602	kr 42 101 040
Fordelt til Fylkeskommunen	kr 9 877 462	kr 9 175 265
Fordelt til Staten	kr 69 692 537	kr 67 627 012
Fordelt til folketrygden - arb.avg.	kr 16 047 297	kr 15 003 209
Fordelt til folketrygden medlemsavgift	kr 41 560 956	kr 38 029 372
Videresending plassering mellom kommuner	kr -95 560	kr -9 605
Totalt fordelt	kr 183 233 294	kr 171 926 293
Krav som er ufordelt	kr -	kr 1
Innestående margin	kr 15 296 500	kr 14 447 762
Totalt	kr 198 529 794	Kr 186 374 056

Skatteinnngang 2016 til Hamarøy kommune **kr.46.150.604,-**, dette er en økning på **kr.4.049.564,-** i forhold til 2015.

Budsjettert skatteinnngang for 2016 var **kr.41.700.000,-**, reell skatteinnngang ble **kr.4.450.604,-** mer enn budsjettert.

Tysfjord

Tysfjord kommune	2016	2015
Fordelt til Kommunen	kr 43 277 048	kr 42 141 791
Fordelt til Fylkeskommunen	kr 9 415 939	kr 9 317 286
Fordelt til Staten	kr 45 042 858	kr 52 467 410
Fordelt til folketrygden - arb.avg.	kr 12 298 073	kr 13 565 430
Fordelt til folketrygden medlemsavgift	kr 42 391 073	kr 41 419 529
Videresending plassering mellom kommune	kr 18 943	kr 8 966
Totalt fordelt	kr 152 443 934	kr 158 920 412
Krav som er ufordelt	kr -	kr 1
Innestående margin	kr 14 874 043	kr 15 049 848
Totalt	kr 167 317 977	kr 173 970 261

Skatteinnngang 2016 til Tysfjord kommune **kr.43.277.048,-**, dette er en økning på **kr.1.135.257,-** i forhold til 2015.

Budsjettert skatteinnngang for 2016 var **kr.41.000.000,-**, reell skatteinnngang ble **kr.2.277.046,-** mer enn budsjettert.

Ballangen

Ballangen kommune	2016	2015
Fordelt til Kommunen	kr 49 901 506	kr 46 719 228
Fordelt til Fylkeskommunen	kr 11 027 444	kr 10 538 998
Fordelt til Staten	kr 68 955 856	kr 63 306 697
Fordelt til folketrygden - arb.avg.	kr 11 324 290	kr 12 297 279
Fordelt til folketrygden medlemsavgift	kr 53 788 726	kr 50 816 290
Videresending plassering mellom kommuner	kr 15 547	kr -
Totalt fordelt	kr 195 013 369	kr 183 678 492
Krav som er ufordelt	kr 1	kr -
Innestående margin	kr 16 987 443	kr 16 855 269
Totalt	kr 212 000 813	kr 200 533 761

Skatteinngang 2016 til Ballangen kommune **kr.49.901.506,-**, dette er en økning på **kr.3.182.278,-** i forhold til 2015.

Budsjettert skatteinngang for 2016 var **kr.46.000.000,-**, reell skatteinngang ble **kr.3.901.506,-** mer enn budsjettert.

1.3 Skatteutvalg

Skatteutvalget har ikke behandlet noen saker for Nord-Salten Skatteoppkreverkontor i 2016.

2. Skatteregnskapet**2.1. Avleggelse av regnskapet****Avleggelse av skatteregnskapet for 2016**

Skatteoppkreveren bekrefter at skatteregnskapet i 2016 for alle samordningskontorene er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf Instruks for skatteoppkrevere § 3-1.

- Det er ikke mottatt pålegg om regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet fra regional kontrollenhet.

Årsregnskapet for 2016 følger som vedlegg til årsrapporten, og er signert av skatteoppkreveren.

2.2 Margin**2.2.1 Margin for inntektsåret 2016**

	Steigen	Hamarøy	Tysfjord	Ballangen
Innestående margin 2015 pr. 31.10.2016.	kr 1 913 416	kr 3 199 004	kr 3 620 851	kr 2 640 632
For mye avsatt margin for Inntektsåret 2015.	kr 1 913 405	kr 3 199 000	kr 3 620 846	kr 2 640 625

Marginprosent:**Steigen:**

Prosentats marginavsetning: 12 %.

Tysfjord

Prosentats marginavsetning: 12 %.

Hamarøy:

Prosentats marginavsetning: 12 %.

Ballangen:

Prosentats marginavsetning: 11 %.

2.2.2 Margin for inntektsåret 2016

Marginavsetning:	Steigen	Hamarøy	Tysfjord	Ballangen
For inntektsåret 2016				
pr.31.12.2016	kr 20 078 618	kr 15 296 500	kr 14 874 043	kr 16 987 443

Gjeldende prosentats for kommunene Steigen, -Hamarøy og -Tysfjord 12 %. For Ballangen kommune er prosentatsen 11%

2.2.3 Kommentar til marginoppgjøret

Som det fremgår i pk.2.2.1 viste marginoppgjøret for 2015 at samtlige kommuner har avsatt for mye margin, henholdsvis kr.1.913.405, kr.3.199.000, kr.3.620.846 og kr.2.640.625

Gjeldende prosentats har ikke vært oppe til vurdering.

3 Innfordring av krav**3.1 Restanseutviklingen****3.1.1 Totale restanser og berostilte krav**

Nord- Salten Skatteoppkreverkontor						
Skatteart	Restanse 31.12.16	Herav berostilt restanse	Restanse 31.12.15	Herav berostilt restanse	Endring i restanse	Endring i berostilt restanse
Arbeidsgiveravgift	60 248	-	262 325	-	(202 077)	-
Artistskatt	-	-	-	-	-	-
Forsinkelsesrenter	833 792	243 598	842 421	82 362	(8 629)	161 236
Forskuddsskatt	-	-	23 150	-	(23 150)	-
Forskuddsskatt person	1 515 854	88 957	1 807 268	88 957	(291 414)	-
Forskuddstrekk	473 157	-	546 739	-	(73 582)	-
Gebyr	-	-	-	-	-	-
Innfordringsinntekter	202 317	19 591	206 113	8 024	(3 796)	11 567
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	-	-	-	-	-	-
Kildeskatt	-	-	-	-	-	-
Restskatt	332 176	-	38 879	-	293 297	-
Restskatt person	8 243 898	775 801	7 601 518	754 254	642 380	21 547
Diverse krav	2 767	-	-	-	2 767	-
Sum restanse pr. skatteart inkl. div. krav	11 664 209	1 127 947	11 328 413	933 597	335 796	184 350

Tabellen viser pr. 31.12.2016 en økning i forfalte debetkrav kr.335.796,-.

Utlignet skatt *upersonlige skatteyttere* for inntektsåret 2015 utgjør kr107.213.718,-, dette gir en nedgang i utlignet skatt kr.27.104.777,- fra inntektsåret 2014.

Utlignet skatt *personlige skatteyttere* for inntektsåret 2015, pr. oktober 2015, kr.615.242.911,-. Pr. oktober 2015 var utlignet skatt for inntektsåret 2014 kr.569.605.109,-, dette gir en økning på kr.45.637.802,-.

Året 2016 har skatteoppkrever avskrevet debetkrav kr.718.312,- og ettergitt kr.9.832,-.

3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Steigen

Skatteart	1848 - Steigen kommune					
	Restanse 31.12.16	Herav berostilt restanse	Restanse 31.12.15	Herav berostilt restanse	Endring i restanse	Endring i berostilt restanse
Arbeidsgiveravgift	13 327	-	48 909	-	(35 582)	-
Artistskatt	-	-	-	-	-	-
Forsinkelsesrenter	42 639	-	61 186	-	(18 547)	-
Forskuddsskatt	-	-	-	-	-	-
Forskuddsskatt person	624 915	-	902 667	-	(277 752)	-
Forskuddstrekk	305 651	-	291 288	-	14 363	-
Gebyr	-	-	-	-	-	-
Innfordringsinntekter	7 955	-	9 861	-	(1 906)	-
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	-	-	-	-	-	-
Kildeskatt	-	-	-	-	-	-
Restskatt	-	-	200	-	(200)	-
Restskatt person	1 039 424	73 355	1 076 893	78 772	(37 469)	(5 417)
Diverse krav	717	-	-	-	717	-
Sum restanse pr. skatteart inkl. div. krav	2 034 628	73 355	2 391 004	78 772	(356 376)	(5 417)

Som det fremgår av tabell og vedlagt restanseliste pr. 31.12.2016 er det en nedgang i forfalte debetkrav kr.356.376,-. Forskuddsskatt person har den største nedgangen. Berostilte krav er redusert med kr.5.417,-.

Nedgang i utlignet skatt «upersonlige skatteyttere» inntektsåret 2014 til 2015 utgjorde kr.31.178.565,-. Økning i utlignet skatt «personlige skatteyttere» for inntektsåret 2014 til 2015 utgjorde kr.15.494.522,-. Økning i arbeidsgiveravgift året 2015 kr.1.290.825,-.

Skatteoppkreveren har året 2015 avskrevet debetkrav kr.107.789,-, fordelt på 5 skattesubjekt. Det er ikke utført nedsettelse av pensjonsgivendeinntekt i 2016.

Hamarøy

1849 - Hamarøy kommune						
Skatteart	Restanse 31.12.16	Herav berostilt restanse	Restanse 31.12.15	Herav berostilt restanse	Endring i restanse	Endring i berostilt restanse
Arbeidsgiveravgift	-	-	174 010	-	(174 010)	-
Artistskatt	-	-	-	-	-	-
Forsinkelsesrenter	17 559	-	21 042	-	(3 483)	-
Forskuddsskatt	-	-	-	-	-	-
Forskuddsskatt person	135 646	-	134 072	-	1 574	-
Forskuddstrekk	-	-	152 854	-	(152 854)	-
Gebyr	-	-	-	-	-	-
Innfordringsinntekter	118 044	-	104 497	-	13 547	-
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	-	-	-	-	-	-
Kildeskatt	-	-	-	-	-	-
Restskatt	-	-	-	-	-	-
Restskatt person	339 395	-	403 649	-	(64 254)	-
Diverse krav	-	-	-	-	-	-
Sum restanse pr. skatteart inkl. div. krav	610 644	-	990 124	-	(379 480)	-

Som det fremgår av tabell og vedlagt restanseliste pr. 31.12.2016 en det en nedgang i forfalte debetkrav kr.379.480,-. Arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk har den største nedgangen.. Hamarøy kommune har ingen berostilte krav pr. 31.12.2016.

Økning i utlignet skatt «upersonlige skatteyttere» inntektsåret 2014 til 2015 utgjorde kr.1.410.138,-. Økning i utlignet skatt «personlige skatteyttere» inntektsåret 2014 til 2015 utgjorde kr.6.941.060,-. Økning arbeidsgiveravgift året 2016, kr.1.227.178,-.

Skatteoppkreveren har året 2015 avskrevet debetkrav kr.339.648,-, fordelt på 5 skattesubjekt. Det er ikke utført nedsettelse av pensjonsgivendeinntekt i 2016.

Tysfjord

1850 - Tysfjord kommune						
Skatteart	Restanse 31.12.16	Herav berostilt restanse	Restanse 31.12.15	Herav berostilt restanse	Endring i restanse	Endring i berostilt restanse
Arbeidsgiveravgift	9 027	-	3 692	-	5 335	-
Artistskatt	-	-	-	-	-	-
Forsinkelsesrenter	141 998	55 714	157 038	5 912	(15 040)	49 802
Forskuddsskatt	-	-	-	-	-	-
Forskuddsskatt person	256 329	-	131 043	-	125 286	-
Forskuddstrekk	10 121	-	3 154	-	6 967	-
Gebyr	-	-	-	-	-	-
Innfordringsinntekter	41 489	7 674	44 155	1 095	(2 666)	6 579
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	-	-	-	-	-	-
Kildeskatt	-	-	-	-	-	-
Restskatt	332 176	-	2 146	-	330 030	-
Restskatt person	3 619 780	469 842	3 693 468	446 782	(73 688)	23 060
Diverse krav	2 050	-	-	-	-	-
Sum restanse pr. skatteart inkl. div. krav	4 412 970	533 230	4 034 696	453 789	376 224	79 441

Som det fremgår av tabell og vedlagt restanseliste pr. 31.12.2016 en det en økning i forfalte debetkrav kr.376.224,-. Berostilte krav er økt med kr.79.441,-.

Nedgang i utlignet skatt «upersonlige skatteyttere» inntektsåret 2014 til 2015 utgjorde kr.4.785.564,-. Økning i utlignet skatt «personlige skatteyttere» for inntektsåret 2014 til 2015 utgjorde kr.9.534.894,-. Nedgang i arbeidsgiveravgift året 2016 kr.1.268.897,-.

Året 2016 har skatteoppkrever avskrevet debetkrav kr.95.201,-, fordelt på 4 skattesubjekt. Det er ikke utført nedsettelse av pensjonsgivendeinntekt i 2016.

Ballangen

1854 - Ballangen kommune						
Skatteart	Restanse 31.12.16	Herav berostilt restanse	Restanse 31.12.14	Herav berostilt restanse	Endring i restanse	Endring i berostilt restanse
Arbeidsgiveravgift	37 894	-	35 714	-	2 180	-
Artistskatt	-	-	-	-	-	-
Forsinkelsesrenter	631 596	187 884	603 155	76 450	28 441	111 434
Forskuddsskatt	-	-	23 150	-	(23 150)	-
Forskuddsskatt person	498 964	88 957	639 486	88 957	(140 522)	-
Forskuddstrekk	157 385	-	99 443	-	57 942	-
Gebyr	-	-	-	-	-	-
Innfordringsinntekter	34 829	11 917	47 600	6 929	(12 771)	4 988
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	-	-	-	-	-	-
Kildeskatt	-	-	-	-	-	-
Restskatt	-	-	36 533	-	(36 533)	-
Restskatt person	3 245 299	232 604	2 427 508	228 700	817 791	3 904
Diverse krav	-	-	-	-	-	-
Sum restanse pr. skatteart inkl. div. krav	4 605 967	521 362	3 912 589	401 036	693 378	120 326

Som det fremgår av tabell og vedlagt restanseliste pr. 31.12.2016 er det en økning i forfalte debetkrav kr.693.378,-. «Restskatt person» er den skatteraten som bidrar til at kommunen får økt restanse. Berostilte krav er økt med kr.120.326,-.

Økning i utlignet skatt «upersonlige skatteyttere» for inntektsåret 2014 til 2015 utgjorde kr.7.449.124,-. Økning i utlignet skatt «personlige skatteyttere» for inntektsåret 2014 til 2015 utgjorde kr.15.667.326,-. Reduksjon arbeidsgiveravgift året 2016, kr.949.574,-.

Skatteoppkreveren har året 2016 avskrevet debetkrav kr.190.822,- og ettergitt debetkrav kr.9.832,-, fordelt på 6 skattesubjekt. Det er ikke utført nedsettelse av pensjonsgivendeinntekt i 2016.

3.1.3 Restanser eldre år

Nord-Salten Skatteoppkreverkontor		
Inntektsår	Sum restanse debet	Herav skatteart "Restskatt person"
2014	kr 770 813	kr 492 974
2013	kr 1 086 478	kr 895 693
2012 – XX	kr 6 856 190	kr 5 116 367

1848 - Stigen kommune		
Inntektsår	Sum restanse debet	Herav skatteart "Restskatt person"
2014	kr 325 234	kr 67 263
2013	kr 144 797	kr 64 868
2012-xx	kr 615 051	kr 300 636

1849 - Hamarøy kommune		
Inntektsår	Sum restanse debet	Herav skatteart "Restskatt person"
2014	kr 45 932	kr 26 677
2013	kr 3 957	kr 3 834
2012 - XX	kr 300 968	kr 197 973

1850 - Tysfjord kommune		
Inntektsår	Sum restanse debet	Herav skatteart "Restskatt person"
2014	130 017	kr 130 017
2013	239 690	kr 233 326
2012 - XX	3 138 603	kr 2 879 338

1854 - Ballangen kommune		
Inntektsår	Sum restanse debet	Herav skatteart "Restskatt person"
2014	kr 269 630	kr 269 017
2013	kr 698 034	kr 593 665
2012 - XX	kr 2 801 568	kr 1 738 420

3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Kontoret har gjennomgått D-rapporten "Restanseliste – forelda krav" dato tom 31.12.16.

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.16: 6

Samlet beløp på krav som var foreldet pr 31.12.15: **Kr.52.065,-**, hvorav kr.51.522,- er restskatt.

Beløpene vil bli avskrevet.

3.2 Innfordringens effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2016

Styringsparameter	Skatte art	Resultat krav 31.12.2016	Resultat 2016
Totalt innbetalt skatt/ avgift av sum krav siste år fordelt på skatte-/avgiftsart, fordelt på skatte-/avgiftsart	Restskatt 2014	97,50 %	97,16 %
	Arbeidsgiveravgift 2015	99,87 %	99,90 %
	Forskuddstrekk 2015	100 %	99,95 %
	Forskuddsskatt person 2015	99,00 %	99,68 %
Innfordret restskatt person 2013, av sum krav restskatt til innfordring		70,00 %	80,27 %

Resultatkravet for innfordret restskatt av sum krav til innfordring for inntektsåret 2014 var satt til 70 %, skatteoppkreverkontoret kunne avlegge et resultat som var 10,27% høyere en kravet, jf. innfordringsstatestikk 31.12.2016.

Skatteoppkrever er svært fornøyd med de resultater som medarbeiderne i NSSK har oppnådd året 2016. Sammenligner vi NSSK med andre samordningskommuner i Skatt nord, viser avlagte resultat at NSSK er den samordningsenheten som kan vise til de beste innfordringsresultatene i forhold til krav – Innfordret restskatt person 2014.

3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

	2016	2015
Avholdte utleggsforretninger:	71	53
Pålegg om utleggstrekk:	135	128
Betalingsavtaler:	2	2
Tvangssalg/ tvangsdekning	3	7
Bistandsanmodninger til andre skatteoppkrevere:	0	0
Bistandsanmodning Utland:	1	1
Beslutning om motregning (eksl. oppdekninger til godebeløp skatt):	58	57
Anmeldelser til påtalemyndigheten; ang. innfordring	2	3
Konkursbegjæring m/åpning av konkurs	0	0

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

Ingen merknader.

3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Skatteoppkreveren vil sørge for at innfordringsstrategien følges.

3.3 Særnamskompetanse

Året 2015 har Nord-Salten skatteoppkreverkontor har avholdt 71 utleggsforretninger som særnamsmann.

4 Arbeidsgiverkontroll**4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen**

Nord-Salten Skatteoppkreverkontor kjøper deler av kontrolltjenesten hos kemneren i Narvik.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2016: 19

Som utgjør: 5 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller 2016: 12

Som utgjør: 3,2% av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen

Antall kontrollerte arbeidsgivere med resultat (avdekkingskontroll): 3

- Endring i inntektsgrunnlag: 830.763,-
- Endring i grunnlag arbeidsgiveravgift: 406.695,-

Antall kontrollerte arbeidsgivere med resultat (formalkontroll): 0

4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen

Kravet for antall gjennomførte kontroller for året 2016 var 19 stk. Det ble utført 12 kontroller i 2016. Målet fra SKD ble ikke oppfylt.

Skatteoppkrever vil ha økt fokus på arbeidsgiverkontroll året 2017.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Skatteoppkreveren har tett samarbeid med kontrollavdelingen hos Kemneren i Narvik.

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak

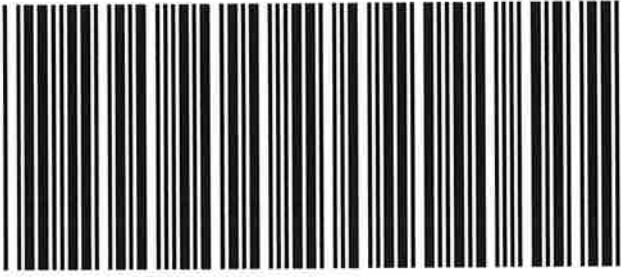
Skatteoppkrever har gjennomført informasjonstiltak ovenfor 31 nyetablerte virksomheter året 2016.

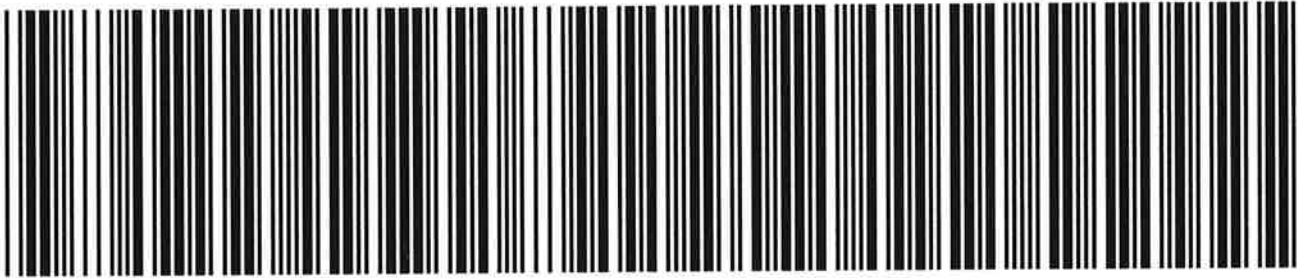
Sted/dato: *Halden 20.1.2017*
Nord-Salten Skatteoppkreverkontor
Nuortta-Sálto værro gájbbediddje
Marijn En Tlf. 479 85 888
Skatteoppkrever

Vedlegg: Årsregnskapet for 2016 - signert av skatteoppkreveren.
Restanseliste pr. 31.12.2016

PESEP25

DOCNAME: SEPVEDLEGG

Årsregnskap - kommune - sammendrag

Utvalgsriterler: Komm nr : '1848' , År : '2016' , Hovedbokstype : 'K'

	Valgt år	Forrige år
Likvider	20 666 914	19 813 616
Skyldig skattekreditorene	-588 225	-235 412
Skyldig andre	-68	-41 318
Innestående margin	-20 078 618	-19 536 883
Udlsponert resultat	-3	-3
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-21 183 415	-19 911 312
Kildeskatt mv - 100% stat	-545	0
Personlige skatteyttere	-184 353 892	-173 038 976
Tvangsmulkt	-12 300	
Upersonlige skatteyttere	-55 241 331	-86 077 804
Renter	-3 983	-181 599
Innfordring	-1 635	-5 782
Sum	-260 797 101	-279 215 473
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	21 183 415	19 911 312
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	56 013 704	52 608 799
Fordelt til Fylkeskommunen	11 990 288	10 900 703
Fordelt til kommunen	55 923 987	49 324 945
Fordelt til Staten	115 668 405	146 469 773
Krav som er ufordelt	-0	0
Videresending plassering mellom kommuner	17 302	-59
Sum	260 797 101	279 215 473
Sum totalt	0	0

17/1-17

Mare

Nord-Salten Skatteoppkreverkontor
Nuortta-Sálto værroogájbbediddje.

Tlf. 479 85 888

Årsregnskap - kommune - sammendrag

Utvalgsriterier: Komm nr : '1849', År : '2016', Hovedbokstype : 'k'

	Valgt år	Forrige år
Likvider	16 997 613	16 835 830
Skyldig skattekreditorene	-1 687 436	-2 369 961
Skyldig andre	-13 672	-18 103
Innestående margin	-15 296 500	-14 447 762
Udisponert resultat	-5	-5
Sum	0	0
Arbeidsglveravgift	-16 047 297	-15 003 210
Kildeskatt mv - 100% stat	-1 275	-937
Personlige skatteyttere	-135 914 178	-127 179 564
Upersonlige skatteyttere	-31 249 380	-29 833 025
Renter	-48 674	83 488
Innfordring	27 509	6 954
Sum	-183 233 295	-171 926 294
Fordelt til Folketrygden - arbeidsglveravgift	16 047 297	15 003 209
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	41 560 956	38 029 372
Fordelt til Fylkeskommunen	9 877 462	9 175 265
Fordelt til kommunen	46 150 802	42 101 040
Fordelt til Staten	69 692 537	67 627 012
Krav som er ufordelt	0	1
Videresending plassering mellom kommuner	-95 560	-9 605
Sum	183 233 295	171 926 294
Sum totalt	0	0

17/1-12
Mareng Eide
Nord-Eften Skatteoppkreverkontor
Nuortta-Sälto väenrogäjbbediddje
Tlf. 479 85 888

Årsregnskap - kommune - sammendrag

Utvalgsriterier: Komm nr: '1850', År: '2016', Hovedbokstype: 'k'

	Valgt år	Forrige år
Likvider	15 096 233	15 988 969
Skyldig skattekreditorene	-225 286	-942 170
Skyldig andre	3 099	3 051
Innestående margin	-14 874 043	-15 049 848
Udisponert resultat	-3	-3
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-12 298 073	-13 565 431
Kildeskatt mv - 100% stat	0	0
Personlige skatteyttere	-135 576 580	-135 535 946
Tvangsmulkt	-615	
Upersonlige skatteyttere	-4 494 726	-9 612 155
Renter	-74 014	-201 098
Innfordring	74	-5 782
Sum	-152 443 934	-159 920 412
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	12 298 073	13 565 430
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	42 391 073	41 419 529
Fordelt til Fylkeskommunen	9 415 939	9 317 286
Fordelt til kommunen	43 277 048	42 141 791
Fordelt til Staten	45 042 858	52 467 410
Krav som er ufordelt	-0	1
Videregående plassering mellom kommuner	18 943	8 966
Sum	152 443 934	159 920 412
Sum totalt	0	0

17/1-17

Marije E.

Nord-Salten Skatteoppkreverkontor
Nuonita-Sälto veerogájbediddje
Tlf. 479 85 888

Årsregnskap - kommune - sammendrag

Utvalgsriterier: Komm nr: '1854', År: '2016', Hovedbokstype: 'k'

	Valgt år	Forrige år
Likvider	17 899 965	17 510 794
Skyldig skattekredittorene	-911 295	-655 524
Skyldig andre	-1 224	0
Innestående margin	-16 987 443	-16 855 269
Udlsponert resultat	-3	-2
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-11 324 291	-12 297 279
Kildeskatt mv - 100% stat	-1 560	-940
Personlige skatteyttere	-168 043 872	-163 227 219
Tvangsmulkt	-1 435	
Upersonlige skatteyttere	-15 554 216	-8 136 486
Renter	-98 456	-17 400
Innfordring	10 459	832
Sum	-195 013 371	-183 678 492
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	11 324 290	12 297 279
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	53 788 726	50 816 290
Fordelt til Fylkeskommunen	11 027 444	10 538 998
Fordelt til kommunen	49 901 506	48 719 228
Fordelt til Staten	68 955 856	63 306 697
Krav som er ufordelt	1	0
Videresending plassering mellom kommuner	15 547	0
Sum	195 013 371	183 678 492
Sum totalt	0	0

17/1-17

Malvik kommune
Næringsmiddelkontrollkontor
Postboks 50, 6800 Malvik
Tlf: 475 85 868

Forklaring til årsregnskapet

Skatteregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Skatteregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet

- **Likvider**
Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.
- **Skyldig skattekreditorene**
Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.
- **Skyldig andre**
Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene.
- **Udisponert resultat**
Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.
- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**
Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk fratrukket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, samt renter og gebyrer.
- **Fordelt til skattekreditorene**
Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene.
- **Krav som er ufordelt**
Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

Skatteetaten

Saksbehandler
Solveig Øvervatn

Telefon
48018045

Deres dato

Deres referanse

Vår dato
15. februar 2017

Vår referanse
2016/167119

Kommunestyret i Steigen kommune, postmottak@steigen.kommune.no
Kommunestyret i Hamarøy kommune, postmottak@hamaroy.kommune.no
Kommunestyret i Tysfjord kommune, postmottak@tysfjord.kommune.no
Kommunestyret i Ballangen kommune, post@ballangen.kommune.no

Kontrollrapport 2016 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Nord-Salten

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkrevere" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Om skatteoppkreverkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2016	Antall årsverk 2015	Antall årsverk 2014
3,9	3,9	3,9

Postadresse
Postboks 6310
9293 Tromsø
skattnord@skatteetaten.no

Besøksadresse:
Se www.skatteetaten.no
eller ring 800 80 000

Sentralbord
800 80 000
Telefaks
Org. nr: 974761076

2.2 Organisering

Nord-Salten skatteoppkreverkontor trådte i kraft fra februar 2014 som felles skatteoppkreverkontor for Steigen, Hamarøy, Tysfjord og Ballangen. Hamarøy innehar skatteoppkreveransvaret.

3. Måloppnåelse

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Steigen kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 260 797 101 og utestående restanser² på kr 2 034 628, herav berostilte krav på kr 73 355. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 17. januar 2017.

Skatteregnskapet for Hamarøy kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 183 233 295 og utestående restanser² på kr 610 644, herav berostilte krav på kr 100 863. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 17. januar 2017.

Skatteregnskapet for Tysfjord kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 152 443 934 og utestående restanser² på kr 4 412 970, herav berostilte krav på kr 533 230. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 17. januar 2017.

Skatteregnskapet for Ballangen kommune viser per 31. desember 2016 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 195 013 371 og utestående restanser² på kr 4 605 967, herav berostilte krav på kr 521 362. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 17. januar 2017.

3.2 Innkrevingsresultater

Vi har gjennomgått innkrevingsresultatene per 31. desember 2016 for Nord-Salten skatteoppkreverkontor (samlet for kommunene).

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	16,88	97,16	97,50	96,05	96,07
Arbeidsgiveravgift 2015	59,13	99,87	99,90	99,79	99,88
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	30,49	99,68	99,00	99,66	99,27
Forskuddstrekk 2015	317,82	99,95	100	99,93	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	131,92	99,99	99,90	99,98	99,92
Restskatt upersonlige skattytere 2014	34,15	97,16	99,00	100	99,22

Særskilte merknader til innkrevingsresultatene: Skatteoppkreveren har gitt tilfredsstillende avviksforklaring til litt lav måloppnåelse på skattearten restskatt upersonlige 2014.

Skattekontoret vektlegger samlet resultatoppnåelse i styringsdialogen med skatteoppkreveren.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

Kommunevise resultater:

Steigen

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	6,51	98,98	97,50	98,42	96,07
Arbeidsgiveravgift 2015	19,96	99,95	99,90	99,80	99,88
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	14,03	99,48	99,00	99,27	99,27
Forskuddstrekk 2015	127,2	99,98	100	99,84	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	87,49	100,00	99,90	100,00	99,92
Restskatt upersonlige skattytere 2014	27,75	100,00	99,00	100,00	99,22

Hamarøy

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	2,51	98,95	97,50	99,66	96,07
Arbeidsgiveravgift 2015	15,48	99,77	99,90	99,56	99,88
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	4,	100,00	99,00	100,00	99,27
Forskuddstrekk 2015	72,89	99,97	100	100,00	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	29,35	100,00	99,90	100,00	99,92
Restskatt upersonlige skattytere 2014	2,46	100,00	99,00	100,00	99,22

Tysfjord

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	3,29	96,20	97,50	90,75	96,07
Arbeidsgiveravgift 2015	12,45	99,94	99,90	100,00	99,88
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	4,87	100,00	99,00	100,00	99,27
Forskuddstrekk 2015	60,75	99,99	100	100,00	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	7,03	100,00	99,90	100,00	99,92
Restskatt upersonlige skattytere 2014	3,25	100,00	99,00	100,00	99,22

Ballangen

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2014	4,57	94,44	97,50	94,05	96,07
Arbeidsgiveravgift 2015	11,23	99,77	99,90	99,85	99,88
Forskuddsskatt personlige skattytere 2015	7,59	99,67	99,00	100,00	99,27
Forskuddstrekk 2015	56,98	99,82	100	99,97	99,94
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2015	8,04	100,00	99,90	99,71	99,92
Restskatt upersonlige skattytere 2014	0,69	100,00	99,00	100,00	99,22

3.3 Arbeidsgiverkontroll

Resultater for Nord-Salten skatteoppkreverkontor per 31. desember 2016 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall kontroller (5 %)	Antall utførte kontroller i 2016	Utført kontroll 2016 (i %)	Utført kontroll 2015 (i %)	Utført kontroll 2014 (i %)	Utført kontroll 2016 region (i %)
380	19	12	3,2	2,9	1,6	3,2

Særskilte merknader til arbeidsgiverkontrollen: Nord-Salten skatteoppkreverkontor har kjøpt 5 arbeidsgiverkontroller av Narvik kemnerkontor i 2016, de øvrige er utført av kontoret selv.

4. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2016 gjennomført stedlig kontroll av området arbeidsgiverkontroll. Stedlig kontroll ble avholdt ved Narvik skatteoppkreverkontor 25. og 26. april 2016.

Skattekontoret har i 2016 gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene intern kontroll, skatteregnskap og innkreving og.

5. Resultat av utført kontroll

- ***Intern kontroll***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- ***Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- ***Skatte- og avgiftsinnkreving***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- ***Arbeidsgiverkontroll***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk. Arbeidsgiverkontrollen utføres imidlertid ikke i et tilstrekkelig omfang da det er utført 3,2 % kontroller mot et krav på 5 %.

6. Ytterligere informasjon

I forbindelse med kontroll av arbeidsgiverkontroll er det sendt rapport til Narvik skatteoppkreverkontor 6. mai 2016.

Skatteregnskapet/årsrapport er avlagt av kommunens skatteoppkrever 17. januar 2017, men mottatt hos skattekontoret 25. januar 2017. Skatteoppkreverinstruksens frist for avleggelse og forsendelse er innen 20. januar 2017.

Vennlig hilsen

Gøril Heitmann
Avdelingsdirektør Innkreving
Skatt nord

Marita Ryeng

Kopi til:

- Kontrollutvalget for Steigen kommune
- Kontrollutvalget for Hamarøy kommune
- Kontrollutvalget for Tysfjord kommune
- Kontrollutvalget for Ballangen kommune
- Skatteoppkreveren for Nord-Salten
- Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

SAK 09/17

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
03.03.2017

Vedlegg:

•

Forslag til vedtak:

Inndyr 23. februar 2017

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget